

P. J. J. J.

КАНАДА

„КАНАДА“
 виходить кожного тижня у вівторок.
 Річна передплата в Канаді \$1.00
 За границею \$1.50
 Видає
 РУСЬКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА в КАНАДІ
 Адреса: „КАНАДА“
 261 Fort Str. Winnipeg, Man.

„CANADA“
 Ruthenian Weekly
 Published every Tuesday by
RUTHENIAN PUBLISHING CO. Ltd.
 of CANADA
 The best medium for advertisements.
 Subscription Per Year \$1.00
 Address: „CANADA“
 261 Fort Str. Winnipeg, Man.

CANADA

ЧАСОПИСЬ ПРОСВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

РІК I. Вісник, Ман. Вівторок 7 Жовтня 1913. Число порядкове 6. Winnipeg, Man. Tuesday October 7-th. 1913. Число 6.

НОВИНКИ.

До наших читачів.
 Хто хоче діставати дальше нашу часопись, мусить най дальше до кінця сего місяця прислати передплату або замовлено, в якім заявить, коли її вирівнає. Ми часописи не будемо нікому висилати за дармо. Кождий чоловік повинен сам встидати ся брати і читати часописи не платячи за ню.

Вісім день під землею.
 В місточку Централія в Пенсильванії звалилась на коритар в майні скала, яка загородила вихід з майни, та увязила під землею майнера Т. Топешького, якому грозила смерть. Поготівте ратункове взялось сей час до роботи, чтобы прорубати коритар та уратувати з підземної вязниці згаданого майнера. Робітники працювали без перестанку день і ніч через цілий тиждень і аж в суботу рано удалось їм прорубати стіну, яка заперла вихід з майни Топешькому та уратувати його від смерті. Коли Топешького винесено на дмір, він не міг дивитись бо його очі разило денне світло. Надворі стояла велика товна народа, яка радісним криком повитала уратованого. Топешький по короткім відпочинку та зажитю лікарства чувсь досить добре і вже може навіть ходити. Одна зміна, яка на ній зайшла, та яка полинесь для нього паміткою по осьмидневній вязниці, — се його волосє, яке майже цілком посивіло.

Дівчата хотять служити у війську.
 Панна Фішер студентка університету в Парижу, у Франції, розвела широку агітацію за службою військовою для женщин. Вона говорить, що всі дівчата, зарівно багаті як і бідні в віці коли очікують на мужа, повинні згодити ся на дволітню службу військову, яка буде для них тільки приємною розривкою.
 Сей проект панни Фішер зробив собі прихильність у населенія і в короткім часі, на петиції, за заведенем військової служби для дівчат, підписало ся 12,000 осіб. Петицію сю вручено президентови міністрів та міністрів війни. — Після сего проекту дівчата малиб відбувати свою військову службу в віці від 18 до 20 року житя. Жіноче військо мало-б в часі війни сповняти службу красної оборони.

Вже й дівчата беруть ся до рабунку.
 Ньюйорська поліція викрила, що крадежи та рабунки, яких доконано в останніх двох тижнях в східній часті міста Нью-Йорку є ділом банди дівчат, які по приміру муштин взяли ся до рабункового ремесла. Своє ремесло сповняють вони з певного рода системою і переходячою всякі границі безличності. Одвоі ночи обрабували они дім під ч. 1062, другої знов дім під ч. 1064 і так дальше по порядку аж до дому під ч. 1070. Поліція має певні докази, що справдями згаданих крадежий і ра-

бунків ебанда дівчат, до сього однак часу не вдалось поліції зловити в свої руки ані одної з них.
 Видно, що женський полеманциує ся ві всіх напрямках, та показує, що може заступити муштин в кождім фаху, хоч-би навіть в злодійстві та рабунку. Англійські суфражистки будуть мати тепер новий доказ в борбі за сповненє їх жалания рівноправности з муштинами...

Борба на даху
 До одного дому на вулиці в Брукліні вдерло ся трох бандитів в цілі рабунку. Господар дому Берквіл, почувши підозрілий гамір, завіввав поліцію, яка сполошила рабунників. Двох зникло без сліду, а за третім, що утік на дах, нігавав поліціянт Крейн, стріляючи до него підчас погоні. Поцілений кулею бандит утік ав однак дальше і аж на даху пятого дому удалось поліціянтови його лігнати. Утікаючий не хотів однак піддати ся і звів з поліціянтю завзяту борбу, підчас якої мало-що оба не попадали на землю. По довгім шамотаню удалось вінці Крейново розбішати повалити на землю і його звязати.

Засуджене Куншака.
 Трибунал касаційний у Відні засудив на кару смерті робітника Куншака котрий минулого року замордував посла Шумаєра. Загально однак сподівають ся, що Куншак буде улавоканий і кару смерті переміняти на доживотну вязницю.

Згинуло 14 людей.
 Підчас катастрофи колійової, яка скоїлась в мі-

сточку Двіньск в Росії, де поспішний потяг, що їхав з Київна до Петербурга вчухав на стоячу локомотиву, згинуло 14 людей, а 28 зістало тяжко ранених.

Альбанці відступають.
 Альбанці яким з початку в теперішній війні з Сербією велось добре, тепер відступають назад перед армією сербською і опускають заняті передше місцевости, ривночасно, стягаюць більше війська, чтобы могли стати до борби з переважуючими військами сербськими.

Мобілізація в Японії.
 Японський цісар змобілізував всю воєнну японську флоту та сухопутне військо. Мобілізація ся звернена є проти Хін. В політичних кругах предвиджують можливість близької війни між Японією і Хінами.

11.000.000 Жовнів.
 Зрісний німецький полковник Гудке оголошує в одній німецькій часописи яка виходить в Берліні що загальне число німецького війська в році 1925, значить ся за 11 літ буде выносити округло 11,000,000 (одинадцять мільонів) жовнів. Сей незвичайний прямо сиратший зріст військової сили німецької держави, наповняє грозою сусідуючі з Німеччиною держави, які, щоб не лишитись по заді, обавляючись о своє зествованє, стараються побільшити число свого війська.

Відзначене шпіона.
 Цісар Вільгельм П. дозволив капітанови Штінднерови носити російський ордер Анни III. кляси. Ордер сей приняв йому за те, що сей офівир, знаючи російську мову, робив під-

час останного побуту царя в Берліні службу на ангалтським дворці. Отсе відзначене замітне тим, що капітан великого генерального штабу Штінднер сидів перед двома роками у варшавській цитаделі. Його засуджено за шпіонажу на користь Німеччини на кілька літ каторги тільки через час виміняно за якогось російського офіцера, що був арештований за шпіонажу в Німеччині.

Напад на потяг.
 В Ляредо, Тексас, висадили революціонери дня 1. жовтня динамітом переїжджуючий коло місцевости Сайтілю потяг, причім згинуло 50 людей. Усіх подорожних обрабовано та дуже покаїчено. В потягу їхав оден Американець, В. В. Мервін, якого лиш обрабовано, не заповідявши йому нічого злого. Революціонери надожили динаміти в дві великі копальні вугля, що положені при желізній дорозі та обдумали вибух як раз в хвилі, коли мав переїздити потяг. Власти оголосили, що всі виновники напад на потяг будуть безщадно розстрілені, коли лиш власть ся їх зловити. Винувники забрали гроша на суму майже \$500,000.

Чи не дивогляд.
 Шкільний інспектор чисто-польського повіта, в Чехії, видав недавно обіжник після котрого масть ся принимати до служби лиш учітельки, які, побіч доказів фахового уздібненя, викажуть ся також фізичною невинностию. Як зачувати, то інспектор ломить собі тепер голову ще й над винаходом приладу, при помочи якого можна-б було розслідити фізичну невинність і у муштин...

Таке доносить чеський учітельський журнал „Вільна Школа“.

— Трагічна подія скоїла ся перед кількома днями в офіцирським касині краєвої оборони в Берліні на підкладі гонорової афери між рйтмайстром бар. Вестригагеном а малярем проф. Масом. Пішло з того, що бар. Вестригаген почув ся обидженим статями в однім берлінським тижневнику а що підозрівав о авторство маляря Маса, котрого знав від давна та сей зажадав від офіцирського клубу, до якого рйтмайстер вележав

скликания мирового суду. Клуб згодив ся на се і минулого четверга мало відбутися перше засіданє в тій сиваві. Першого переслухано проф. Маса. Коли маляр вийшов зі саал, стрінув ся на коридорі з рйтмайстром, що чекав на свою чергу. Побачивши противника рйтмайстер підбіг і ударив його в лице. Мас захитав ся але через хвилю добув з кишени малий американський револьвер і вистрелив. Куля влучила рйтмайстра в само серце, так що той погіб неважком на софі в ждальня, заки вспів прийти закликаний лікар. Проф. Маса арештовано, але вскорі випущено на волю, коли зівнав, що діяв у власній обороні. Рйтмайстер був чоловік високого росту, бо міврів 1 м. 90 см. а маляр а малий і худий, отже не був в силі реагувати фізичною силою на напасть Вестригагена.

Цікавий шлюб.
 Православна консисторія в російським місті Новгороді має судити справу пона Никольського, який даючи в церкві шлюб парі новожених так був пивний, що замість відспівати молитву відповідну церемонії, почав сьпівати похоронну пісню „Вічная память“. Молода зараз при шлюбі зімліла, а обиджений новоженець і весільні гості внесли на розсїяного пона скаргу до консисторії.

Відмовила поцілуя.
 Молодий чоловік, назвиском Кіне, в Філадельфії, Па., вів до суду поданє о розвід з своєю жінкою. Коли вже доручено йому розводів папери, підійшов до жінки і пращючи ся з нею, просив її, чтобы в останнє його аще поцілувала. Розведена жінка відмовила сему жадано, чим впровадила свого бувшого чоловіка до такої степени розяреня, що висрелив з револьвера, забив єї на місці, а відтак сам себе позбавив житя.

Кара за маршованє гроша. Селянин Григорій Магалюк, по кількох місяцях трудів та праці в Канаді вертав до Львова „забавити ся“. Зайшов отже до шинку Бродіргера при вул. Казимірьській де полюбив двоє дівчат і з ними забавляв ся. По півночі спостеріг, що дівчата пропали і з ними 113 долларів, які мав при собі.

ШІФКАРТИ ДО КРАЮ!

Як думаєте їхати до Краю сеї осени то прийдіть і замовте собі шіфкарту у нас як найкорше а дістанете добре місце на шіфі.

Ми продаємо шіфкарти до всіх частий Европи на найліпші шіфи і по найтаннших цінах.

Можете у нас післати гроші так, що сами відберете як придете до краю або змінити у нас гроші і взяти з собою.

Маємо завсїгди запас австрійських Корон і російських Рублів.

Шіфкарта з Вініпегу до Кракова коштує	\$70.00
„ „ „ „ Львова „	73.00
„ „ „ „ Черновець „	74.50

Се ціни теперішні і можуть ся коли будь змінити.

Офіс отворений від 9 до 7, а в суботу від 9 рано до 9 вечером.

ALLOWAY & CHAMPION, LTD. 667 Main Street Winnipeg, Man.
 С. GENIK, Управитель зарп. відділу.

Вісти зі Старого Краю.

За одіж — жите.

В присілку Коестеріва під Львовом з робітничий барак в якому мешкали робітники, котрі в сій стороні мали роботу. В онім з бараків мешкав від якогось часу облітний зарібник Іван Зеленька і 18-літній Гіган. Між обидва робітниками прихотило чого до авантюра причиною їх була ся обставина, що Гіган не маючи порядного убрання, забрав часту убрання Зеленьки, не питаючи його о дозвіл. Так само було в неаля. Обурений сим поступком Зеленька, будучи в підпитім стані прийшов вчера домів і погатовив пімстити ся на Гігані, який спав найспокійніше. Не бгато думаючи, вхопив Зеленька сокиру і став некрувати товариша праці по голові. Коли по трох ударах его жертва стала непри томною, став він рубати нещасного дальше. По своїм злочині Зеленька втік, не бавком одначе арештували його жандарми і відвели скованого до арештв карного суду. Жертву відвезено в вагоні до шинатю.

Шпiон ошуканець.

Відомий російський шпiон, Філемон Стецишин що в своїй часі зорганізував в Галичині цілу банду шпiонів на річ Росії яких вислідив комісар поліції Хорват, — саме тепер поповнив ошуканецтво на галицькій почті, яке є цілком тим, що сам ошуканець, Ф. Стецишин находит ся поза границями Галичини, іменно в Росії. Ця справа представляє ся сльдууючо: На почту в Бродях надходили від кількох тижнів перекази почтові на більшу суму грошей для якогось Кельзена. Перекази виплачувано адресатови, без ніяких підозрів. Тимчасом міністерство торговлі вислїдило, що ця справа є ошуканецтвом.

Слїдство виказало, що переказів на імя Кельзена не виплачувано на почті в Шаковій в Росії, відки бумажки вислані перекази вкидано до почти ідучої в напрямі до Бродів, де тамошний почтовий уряд уважав їх за правдиві. Поліція вислїдила, що ошуканець є власне звїсний шпiон Стецишин, який мав підроблені почтові печатки, при помочи яких удало ся йому ошукати почту на 13 тисяч корон.

Забава в бандитів.

Напад бандитів на поїзд під Сиховом в Галичині, так заінтересував людей, що вже і в інших місцях пробує дехто такої штуки. І так в Букачівцях напали тамтого тижня якісь замасковані мушкетери на пошту, що їхала з двірця до міста. Один почав борювати ся з візником, але по хвили сполошив їх якийсь подорожний. Тоді почали оба втікати до міста. Коло постерунку жандармерії скинули маски і заалармували жандармів, що якісь

бандити напали на пошту. Жандарми кинули ся шукати бандитів, але за хвили приблизли ті два мужички і з сміхом почали оповідати, що вони зробили собі такий жарт. Були се залізничні робітники. Обставини сего нападу вказують що був се дійсно лиш жарт але за сей неумісний жарт будуть відповідати оба робітники в суд.

Жиди — убійниками.

Два жидівські торговельники з Камінки Струмільної, Яків і Ізак Гецаї, мали якісь болї до свого фахового товариша Геноха Германа. Щоби на нїм пімстити ся скоронили ся оба Гецаї 26 м.м. в лісі недалеко Батятич і очікували на Германа. Коли він вертав, кинули ся на нього і колами побили його так, що Герман упав нежитимий. Думаючи, що він вже нежить, зрубали йому уся готівку в квіт 106 К., а тіло кинули в гущавину. По часі прийшов Герман до себе. Стогін Германа почув переїздячий селянин і забрав жидка до міста, де той боре ся зі смертю. Оба напастники втікли.

Зміни в Російській дипломатії.

Наслїдником Гірса на становище амбасадора у Відні стане вже в жовтні дотеперішній букарештанський посол Шебеко, що став дуже швидко з посольського радника послом. Він, служив в Берліні під старим гр. Остен Сакеном, мав нераз нагоду до самостійної праці та виявив неабияку сьравність в Букарешті. Шебеко — як подає петербурзький дописувач тель „Reichpost-u“ — є „повним темпераменту Українцем та інтересує дуже прихильно українським рухом. Шебека місце в Букарешті, обійме дотеперішній посол в Тегерані, Поклевський Крезель що остаючись на лондонській позиції, був посередником між королем Едвардом і Ізвольським. До Тегерану піде на його місце Коростовець, що тепер є в Мароко а перше був в Пекіні.

Найстарші люди в Європі.

Після німецької статистики живе в Європі 7,000 людей, які переступили 100 літ життя. Найбільше число 109-літних старців має Болгарія, бо аж 3,883 людей. В Румунії числять сто літних старців 1074, в Сербії 573, в Іспанії 197, в Австро-Угорщині 113, в Англії 92, в Росії 89, в Німеччині 76, в Норвегії 28, в Данії тільки двоє досягнуло сего поважного віку. З сеї статистики видно, що в сеї статистики видно, що в балканських державах люди живуть найдовше.

Води мінеральні місто алькоголю для війська.

Пруське правительство видавало нове розпоряджене, котре забороняє подавати алькоголічні напитки воєнкам в масових перевозах а

лізницями. Вільно подавати лише на стаціях каву і гербату, жерельну, або мінеральну воду. Се розпоряджене відноситься так само і до перевозу рекрутів перед і по бранці, а має на меті положити коєнь тим вибрикам, яких допускає ся в подібних случаях при не жовнірстві. Сей примір повинен би вилунути заохочуючо і на другі правительства.

Жертва судової помилки.

В Італії зайшов знов один случай, який аж надто ясно вказує на помиланість судів і людського визирок. По тридцять вісьмох літах тяжкої вязниці, випущено на волю Сидалїїца Еразма Бассалья, який, як тепер показало ся відбував кару цілком невинно. Ще в році 1877 зівстав він засуджений разом з трома своїми товаришами за мниме убійство, на доживотну вязницю. Через цілий час кару, при кожній нагоді говорив Бассалья, що його засуджено невинно, однак ніхто йому не вірив. Його товариші не долаї, які і також були невинними, померли у вязниці, а лишив ся при життю тільки сам Бассалья, який числить тепер 62 роки життя. Вязниця так знищила його здоровля, що бідачисько заледви нині може говорити. З родиви, яку полишив, застав при життю тільки одного сина. Найгірше то се, що судові власті не признали йому ніякого відшкодованя за невинну кару і нещасливий старець мушуть тепер жити на ласці або влісці чужих людей.

Церков і школа на Балкані.

В Букарешті не прийшло до порозуміння між мировими відпоручниками в справі школи і церкви. Є се справа немалой ваги і коли взяла такий оборот, то не повинна нікого дивувати. Під турецьким панованем ріжним племенам діяло ся під тим зглядом без порівняння ліпше. Коли в турецькій Македонії і Тракії Греки, Сербі і Болгари до сходу могли будувати церкви і школи — нема в болгарській.

Грецькі заведеня в Болгарії, які остали з давних часів наслідком переслїдовань зникнуть там небагом без слїду. Члени чужої народности знають проте добре, що тепер при зміні володаря находити коєнь для їх шкіл і церков, які протягом десятків літ коштували їх багато гроша і народної сили. Звіси сей оклик, який так часто гомонів від хвилі побідносної турецької війни. „Гірше, далеко гірше, чим під Турком“.

Дійсно є гірше — і багато злого, про котре не було чути під турецькою владою, спадє тепер на голови членів чужої народности. Мимо того, можна ще питати, чи оплатило би ся направляти се лихо. Стало ся вже стільки жореткого на Балкані в останних 10 місяцях, що не певнино вже залежати на певній без-

глядности, яка не коштує бодаї крові.

Пожалування достойна і кинуча мішавина народів в Македонії і Тракії, вишши спосіб не розложити ся на свої складні часті. Іншої дороги до переведеня далшого розкладу нема, як вемігрованє сеї часті населєня, яка не хоче погодити ся з новим станом річі.

ВСЯЧИНА.

Денник Денників.

В короткім часі наче видохити в Берліні в Німеччині, велика денна часопись яка буде називатись „Денник денників“. Ся часопись буде псьвячена переважно міжнародної політики, культури і економії. Передплата на ся часопись буде 300 марок річно. Буде се найбільша та найдорожша часопись в світі. Ріжні підприємства та товариства зложили вже на ся часопись 50 тисяч марок.

Оттак стоїть справа з видавництвами у чужих народів; а як ся справа представляє ся у нас?

Як дорожують сродства поживи.

Як звїсно, в Вашингтоні розбирають тепер справу дорожнечі сродств поживи. При сій спосібности розсліджують учені, як йшли в гору ціни сродств поживи. Пришли вони до сего пересвідченя, що з вийком цукру, ціни протїяні в гору. Від 1900 р. ціна солонини збільшила ся о 129 процент а мяса о 100 процент. Також і продукти пільні подорожили страшно.

Як воюють Хінці.

Хінські часописи містять дуже цікаві описи о борбах, які провалять між собою війська революційні з рядовими. Хінці славять ся, як добрі бізнесмени і найцікавіше се, що вони навіть в борбі, яка провадиться між рядом а революціонерами потрапляють робити бізнес.

В сій то борбі разом з жовнірами воювали також і солдари. — Вожд революціонерів Чен-чі-мей хотїв прямо купити твердині та арсенал, який здобувало його військо. Командант тверди-

ні почав торгувати ся і вкінці згодив ся на продаж твердині але під тим услївом, що Чен-чі-мей виплатить його жовнірам гроші наперед, перед квіттуляцією. Комітет революційний визначив по 20 долларів на кожного жовніра в твердині, на що по довних торгах, облягані згодили ся і їм виплачено разом 60,000 долларів. Щоби сей фонд не вийшов на яву згоджено ся щоби оба війська мали знєсти борбу, підчас якої жовніри мають стріляти в повітре. Революціонери, певні своєї побіді, підійшли аж під самі укріпленя, а тоді облягані жовніри, добре укріті поза мурами, почали стріляти з карабінів та гармат, однак не в повітре, а прямо до наступаючих революціонерів та відігнали їх з великими стразами від укріплєнь, задержуючи тим способом для себе і гроші і місто; значить ся побідили, та ще до того на побіді заробили.

Кавказькі забобони.

На схід від Чорного (Руського) Моря є гористий край Кавказ; гори тут височені про них сївав наш Шевченко: „... слава і вам гори кригою закуті“. Кавказ належать тепер до російського царства; але довго Мокалі здобували його. Найзавзятїше боронили і відбивали ся відважні Черкеси. До них то кликав Шевченко в своїй поемі „Кавказ“: — „Боріте ся — поборете! Вам Бог помагє, за вас воля, за вас слава і правда свята!“ — Про тамошних миканців, ось що доносять часописи: В новобазетській окрузі лютувала велика снека. Перестрашені люди шукають великих способів, (забобонів) аби „умилити та“ пророка Ілію: купують осла у річці, орють дво річки запряженими в плуг вюваки і такими іншими „мольбами“. Коли се не помагє, починає народ молити ся та уряджувати урочасті подорожі. Привозять а севанського монастиря стародавні святаці „Супр Ніпхан“ і обходять з ними поля, а притім приносять жертви. В 1908 році зібрані були на жертви 1,500 карбованців, а сего року більше як дві тисячі. В денс приношеня жертви перед святиною „святого“ Овонеса ріжуть (заколюють) сотки

баранів, телят і коров; риж, масло та хліб привозять караванами з Еривану та других міст. До 12 годин страва — „шилоплов“ — буває готова, нарід наїлає ся і розходиться по домах, сплїваючись дощу.

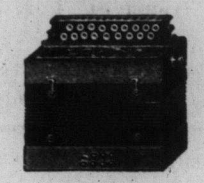
Лік проти скаженни.

Лікар др. Л. Д. Гарріс з Колорадо Спрінгс сподїсєв недавно, що винайшов лік проти скаженни. На конвенції лікарів казав він, що на його думку ся метода найлучша та найуспїшнїша. Він привіз з собою ва конвенцію одного неужого, що хорував на скаженну та заявив, що коли йому зацуетив свій лік п'ять разів, неужий прийшов до себе та почув ся дуже добре. Лік д-ра Гарріса має бути також успїшний у налогових п'яниц, яким ніякі інші ліки не можуть. Уживаючи сего ліку через три тижні найбільші п'яниці перестають п'яти та ніколи не повертають до сего налогу.

Костел в самоході.

Сеї зими прибуде до Нью Йорку знавий єзуїцький проповідник о. Ванган який минулого року на верну бо гато ньюйорських мільонерів на католицизм. Сей проповідник перебуває саме тепер в Англії і прибуде до Нью Йорку з немалою новостію, а се з костелом на колесах. — Є се величезний автомобіль, збудований після плану самого Вангана, в яким він буде обїзджати цілі Спол. Держави в цілях місійних. Сей автомобіль має тільки один вхід з боку і одно вікно, а в середині містить ся вітвар, сповідальниця, лавки і прочі церковні річі.

ГАРМОНІІ!



Віденська гармонія

9 кляп, 6 басів	\$7.60
21 кляп, 8 басів	8.50
Сталевий голос \$1.00	
10 кляп, 2 баси однорядова	\$3.75
10 кляп, 4 баси	\$4.75

Ruska Knnyharnia
850 Main Str.
Winnipeg, Canada.

КУПУЙТЕ ШЕРИ

в Руській Видавничій Спільці

яка видає

руську тижневу-часопись „КАНАДУ“

Інкорпорований капітал Руської Видавничої Спільки вносить \$20,000.

Шери пролають ся по \$1.00 (одному долларови) один.

Кожний Русин повинен купити собі шер в нашій Спільці і стати членом нашого видавництва та інтересуватись його розвитком.

По всякій інформації пишть на адрес:

„CANADA“

261 Fort Str. Winnipeg, Man.

Ширіть і передплачуйте часопись „КАНАДУ“

Передплата вносить тільки \$1.00 на рік.

К... ІГНОРАНТИ ЧИ БОЖЕ-ВІЛЬНІ?

Альбертійські „ліберали“ договорились до того, що вже здобули рекорд у змаганнях з галицькими шехполяками і російськими чорносотенцями. Вони взяли ся рішати питання історичності української мови і взагалі існування Русь-України і рішали коротко: ані Русь, ані руського-українського народу не було, нема і не має бути. „Не було, нет і быг не может!“ І ко нець.

Хто не вірить нехай перечитає цінну статтю „ліберала“ Н. D. у вєгrevільськiм „Обсервері“. Там перечисляють такі цінні філологічні висновки вєгrevільського вченого:

„Говорачи яєнійше, чи є яка „руська“ мова? Чи є яка мова, котрою-б говорили всі Русини в такім сенсі, як всі Французи, всі Англічани, всі Німці? Мені здає ся, що вони мають в ужитку ріжні діалекти в ріжних провінціях майбутньої Русі; вони не мають літератури; їх мова є непризнана, незвісна, віхто її не вчить ся поза їх провінцію і се виглядає трохи на імпертивенцію, коли якийсь обскурий діалект бажає рівнати ся з великою мовою, що обнимає земську кулю.

„Чи не лучше дати людям, чого вони хочуть? Розуміє ся, що ні, коли їх бажанє є противне їх інтересам; їх інтерес є аби вони позбули ся тої мови як найскорше можливо, чим скорше, тим лучше...“

Ось до чого договорив ся! — Русини не мають мови, не мають літератури, не мають своєї вітчизни. Їх мова се „обскурий провінційональний діалект“ і їх інтересом є його як найскорше позбутись!...

Ви чули? Арабські і візантійські архіви переповнені вістками про Русинів ще в VIII і пізнійших віках по Хр. В XI в. Русь трясє цілим Сходом Європи і входить у взаємини з усіми найбільшими тодішними європейськими державами, бо князь Ярослав Мудрий женить ся зі шведською королювню Іреною, його дочка Єлисавета виходить за норвежського королевича Гарольда (про се оповідає навіть скандинавська сага), друга дочка, Анна, виходить за французького короля Генріха, а надто споріднює ся рід сего князя з дворями: німецьким, угорським, польським і візантійським. Документами про героїчний бій українських козаків за визволенє вітчизни XVII і XVIII в. є переповнені всі архіви Туреччини, Швеції, Німеччини, Польщі і др. Існуванє українсько-руської мови і її окреміність виказали деякі філологів, а навіть

петербурська Академія наук 1905 р. признала їй право на існуванє і розвій. Твори української літератури (як Шевченка, Котлябинського, Стефаніка, Яковова, Франка і др.) перекладають на європейські мови, німецьку, французьку, а навіть англійську. — Тільки вєгrevільський філософ не хоче про все те знати, ані чути і одним почерком перазмітає з карти Європи 30 мліоновий народ, ставить коло назви „Русь“ знак питання, а мову великанського народу, що в XII в. стояв під зглядом культури на рівні з Західною Європою та в XVIII поклав основи під російську культуру, за суждє на смерть.

Ігноранції сего фанатичного шовініста ми не дивуємось; та дивуємось безлічності і недостачі самоповаги ігноранта, в якого голові що до знаня нашої історії цілковита „tabula rasa“ а який мимо сего бере ся писати про нашу історію, мову і літературу. Се вже варварство і безгранична безсоромність та безсовісність! Та що вже сказати, коли за сим ігнорантом і науковим піратом повзав сє, — як се пише „Болетин“, — міністер просвіти Бойл: „Їх рідна мова є діалектом російської“?!

Се вже переходить в патологію, в українофобію. А для хорих індівідув є одинокє пристановище: гуманітарне заведенє...

Супроти сего було-б зайвим спорити з ними на тему, чи українська мова ієтнє, чи вона має право на дальше існуванє і т. п., бо се було-б безуспішним, як безуспішною роботою є говоренє сліпому від уродженя про краски. Вирочім се питає рішили не газетарські ішсаки і анальфабети в справах нашої історії і мови але люди науки і університети дивні: Парижські „Annales des Nationalites“ 1913, число посвяченє українцєм з вєтупом одного з найбільших істориків і гордоців французької Сорбони; згадава висє енуципация Академії Наук в Петербурзі; статя норвежського письменника Бернштерна Бернзона у вїденськiм „Zeit“ 1906 р. і мноєго інших.

Спитаємо лишєнь добродїв „лібералів“, чи мають вони право гонити зі школи, яку удержує собі сам нарід, мову сего народу? Чи слухні їх твердження, будїм то народня мова має погубний вплив на вихованє і розвій інтелігенції? На се нехай відповідять їм побратимці, російські шовіністи і чорносотенці, що на кожїм кроці переконують ся до яких абсурдів доходять російські учителі, що вчать українські діти по російськи; на се нехай відповість їм наука і здоровий розум; на се найбільше нехай їм дадуть відповідь сами канадійські педагогі.

Простять менї п а л о в е „ліберали“, що хоч я в Канаді щойно два місяці і що хоч, щойно вчу ся англійської мови, буду такий не-

чемний і зверну їх увагу на одну цікаву книжку, котру вони, як єї, що рішають справи вихованя тисячів дітий ріжних національностей, повинні би знати і певно зацікавитись. Маю на думці книжку, яку видав Mr. Norman Fergus Black, M. A. D. Paed. під заголовком „English for the Non-English“ (1913).

Зверну навам „лібералам“ увагу лиш на деякі місця. Стр. 46, глава III:

„Члени комісії (устроєної 12 цвїтня 1902 р. в Новій Шкоції) находять, що в провадженю французьких шкіл основним блудом, який треба вважати відвїчалним за мноєго з їх малих уєспїхів, була думка, що в них повинно ся учити виключно по англійськи.“

Стр. 47:

„Члени Комісії єуть оди душно сєї гадки... що загальнє вихованє французьких дітий повинно відбувати ся рівнобїжно з присвоєнєм уживаня англійської мови, та що се можна оєягнути уєспїшно тїлько через уживанє їх рідної мови... та що, о скільки тїльки се можливо, у французьких школах провінції треба їєнувати тїльки двомовних учителів.“

Члени Комісії дійшли до сего повисшого заключєня тому, що вони переконані, що тїльки учителі, які володїють французькою мовою єуть породочно компетєнтними виховувати і справді учити французькі діти з французьких домів у французьких громадах протягом перших лїт їх шкільної науки, або поки вони не здобудь достачного знаня англійської мови.“

Стр. 50:

Dr. Parmelee з Квібеку за явив в дискусїї над двомовністю в державній шкільній конференції в Лондонї в р. 1911 слїдуючє: „Наш досвїд виказує достачно, що ми перше всего мусїмо подавати науку в матерій мови.“

А далі:

„Лїсти одержані від учителів як раз зайятих (в Клівленд) сєю працею (значить, здобутєм певного знаня рідної мови дітий імігрантів) доказують, що околом шістьдесят процєнт вважає знанє рідної мови важною квалїфікацією. Заклучєно, що таке знанє ведє до економїї дорогого часу. Воно облєгчує змаганє учителя розбудити сразу симпатїю і цікавість учеників. Воно дає учителеви спромому передвїдати і запобїгти лїнгвїстичним трудностям, пояснити значїє влаєтивного вислову і термінів, силу чого годї легко виказати предметами, ділами, або малюнками, і помагати ученикам в пізнаню ріжних значїня між словами більш або менш єїновїчними.“ І т. д.

Послухаймс, що говорять в сїї справї шкільні інспектори.

Стр 68—69; слова інспектора Вайдеггамера:

„Дїтина може швидко явчити ся двї або навїть і три мови, коли єї учити як треба. Одначє першенство треба все признати науці

англійської мови. Що дїтина не тратить нічого при научуваню двох мов, доказано останнього лїта при нашiм вєтупнім ієспїті до висшої школи (в Морлен, Манїтоба, 1911). З 35 канїдатів до сего ієспїту — всі були німецькими дітьми — 29 відповіло вимогам вповнї, а 5 перейшло з відзначєнєм, здобуваючи 80 процєнт марок.“

Те саме говорив інспектор Гартлей з Манїтоби.

Інспектор Кенедї зі Саскачевану думає, що „сє дуже крїтїчим, аби діти вчили ся своєї матерїної мови, бо в сєй єспїсб наш язык і література може збогатити ся фольклором, легендами, пієнями і т. п. сїх народностей, які ієкорпоровано в нашу націю. А надто не корисно позволяти дїтинї забувати се безворотно.“ (стор. 69).

Супроти сїх виводів автор книжки п. Блек заклучає: „Англійська мова повинна бути головним предметом у всіх початкових школах. Коли-ж одначє родичї бажують собі, аби учєно нашої мови з признанєм практичним значїєнєм, автор був би за тим, аби ввїлїти їм волю.“ (стор. 78).

Хїба ще мало аргументів і то аргументів людий, що єуть найбільш компетєнтними сє справу рішати? Хїба панове „ліберали“ такі вже заслїплені, що не в силї зрозумїти природного закону, якому підлягає не лишєнь звїрина але не менше і „homo sapiens“ закону, який вьажє чолові-

Найгарнійші книжки до читаня.

- Тарас Бульба 30 ц.
- Пів копи казок 20 ц.
- Збірник байок 25 ц.
- З життя первісного чоловіка 25 ц.
- Маруся 25 ц.
- 1001 віч з томи \$2.00
- Права Канади 35 ц.
- Нетри \$1.00
- В недїлю равн зїле копала 90 ц.
- Кобзар Т. Шевченка 60 ц. з образками \$1.00
- Полонений на Кавказі 15 ц.
- Історія боротьби віри з наукою 50 ц.
- Князь і жєбрак 50 ц.
- Кривавий шлях 40 ц.
- Козацька пієта 40 ц.
- Найкрасші пієні 15 ц.
- Збірник народних пієнь і коломийок 25 ц.
- Домашня кухня; наука як варити і печи 75 ц.
- Історія України, з красними образками в оправі \$2.75
- Провідник, практичний підручник до науки англійської мови без помочи учителя в оправі \$2.00
- Що стало ся з австрійським престолонаслідником Рудольфом 60 ц.
- Вийшов з друку Великий Ілюстрований Загальний Калтальог книжок і музичних інструментів грамофонів і рекордів 170 стор. — вїєсилає даром.

Ruska Knyharnia 850 Main Str. Winnipeg.

ка на цїлє житє з мовою, якою промовляла до него мати, в якїй вид навчив ся молити ся свому Богу і за яку єго предки проливали кров?

Через український народ перєвалила ся дїла навала диких монгольських племен: Мадярів, Хозарів, Печенїгів, Куманів, Татарів, Турків — та він всі ті племена перемїг, всіх стривив і вийшов під зглядом лїнгвїстичним і пєсихофізичним чистим нац. типом, дарма, що пізнійше працювали через цїлі віки і працюють по нинїшній дєнь над єго засмілюванєм Поляки, Росіяни і Мадяри з пожєртвованєм гїдвїйшим лїншої єспривї; примїнюючи до своїх намірїв якнайострїйші єє редники, не виключаючи турми, депортації на Сибїр і багнетів. — Що не вдало ся єим нашим опікунам в Європі протягом віків, се не вдасть ся і канадійським „лібералам“. За науку за обдарованє нас англійською культурою наш нарід будє влячний; так само

будє сповнїти совїсно обовязки канадійських ієоєжан і полюбити своєю заморську вітчизну.

Та за жадну цїну не дасть себе насильно зробити приятєлями сїх, що видївають йому мову батьків, мову, в якїй вони єпівають свої пієні болю і в якїй молять ся свому Богу. Про се можуть „лібералам“ сказати дєщо галицькі шехполяки і московські чорносотєвці. І се повинні зятїмити собі єї, що держать у своїх руках в Альберті чи в Манїтобі прапор зі знамєнєм поступу і волї. Бо під сїм зглядом наш руський нарід негалїчємо консервативний.

Хочете

научитись скоро говорити читати і писати по англійськи і пєслишити свїй побут в Канаді? — Зголоєсьте ся на адресу 686 FLORA AVE. по 6-їй гол. вєчєром до J. WAGNERA. Наука відбуває ся вечєрами. За уєспї ручимо!

Dominion Ticket Office
 703 Main Str. Winnipeg, Man.
 Phone: MIN 2681
 Продає вїфїрти до всіх частий євїта по дуже низьких цїнах.
 Вимїнює грошї по найдєшевїших цїнах (2 центи від доларя).
 Перєсилає грошї телеграфїчно.
 Перєсилка мала чи велика — коштує лишє \$1.50.

L. C. SMITH & BROS.
 машина до писаня.
 ДОВГОТРЕВАЛА ЗНАМЕНИТА.

 найкраща в євїті машина до писаня.
 Пановїйша констукция.
 Зручна, робить без галасу, акуратна і трєвала.
The Smith Visible Typewriter Co. Limited
 20 Princess Sreet Winnipeg.
 Phone: Garry 4975.

РОДИМЦІ!
 Слї хочєте їхати до старого краю, або хочєте сировадити своїх крайнїв до Канади то приходїть до С. P. R.-ського офїєу до головних агєнтїв
A. CALDER & SON.
 БАНКИРІ
 663 Main St. Winnipeg, MANITOBA
 Ми спроваджуємо рік річно тисячі народа без жадної перєшкоди. Ми також посїлаємо грошї до старого краю скоро і безчєсно. Як також вимїнюєм долари на австрїйські грошї і продаємо австрїйські маркї.
 Ми маємо вадницю і примїмаємо грошї від долара до тисячі і висєє та платимо процєнт.
 П. А. Каракоцук є наш укр. предствитєль.

КАНАДА

часопис просвітня, економічна і політична виходить кожного тижня у вівторок.

Видавці: Руська Видавнича Спілка в Канаді.

Річна передплата \$1.00
За границею \$1.50
Поодинокі числа 5 ц

Адреса Редакції і Адміністрації:

„КАНАДА“
261 Fort Street
Winnipeg, Man.

CANADA

Ruthenian Weekly

Publishers

RUTHENIAN PUBLISHING CO. Ltd
of CANADA
John Sluzar - editor.

Subscription Per Year \$1.00
Foreign Countries \$1.50
Single Copies 5 ct.

For advertising rates and all business matters address

RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd.
261 Fort Str. Winnipeg, Man.

КУЙМО ЖЕЛІЗО, ДОКИ ГОРЯЧЕ!

От так повинен собі сказати під теперішню пору кожний, бодай троха більше думаючий наш чоловік, який глядить та інтересує ся подіями послідніх днів.

Маємо на думці се становище, яке наш народ заживав до тепер в Канаді а головню в трох західних провінціях, послідні події в Альберті, які викликали не мале заінтересоване та звернули увагу Англіїців на наших поселенців, а в кінці відношене ся тутешніх партій до нас, та знова становище наше до сих партій і тутешньої політики.

Дотеперішня наша „політика“ в Канаді (если се загалом можна назвати політикою) була, як ми вже згадували попередню негативною; у нас негувало ся та стоялось остронь всеї політики, а тим самим давалось нагоду поодиноким людям управляти „політику“ „продавности“ під час виборів та при всяких інших нагодах.

Коли заглянемо в англ. часописи, та на те заінтересоване з яким відносять ся до нас тутешні партії, то побачимо, що ми стали для них не аби яким оріхом до розгризена, та що на разі представляємо собою не аби яку вартість для сих партій. Розходять отже тепер о те, що би ся вартість ще піднести та принести для себе як найбільше користі.

Коли ми будемо і дальше відноситись обоятно до політики, яку провадять тутешні партії, та і дальше будемо її негувати, то в короткім часі віднесуть ся з таким же негованем сї партії до нас, до наших егремів та наших домагань, які ще тепер маємо нагоду здобути та ними користуватись. Не говоримо се о доб мв лізди на осліні ішіє руки, та без загальної користі попірали одну або другу партію — розхо-

дять ся нам тільки о се, щоб на разі за нашу поміч здобути щось корисного для себе, та щоб ся користь була загальна; розходять дальше нам о се, щоб виробити в наших людях зрозуміне тутешньої політики, та того становища, яке ми в ній можемо зайняти. Чи признане і затримане рідної мови в тутешніх двомовних школах, чи наш семінар та позиція руського учителя в тім же семінарі, а дальше можливість здобути кількох посольських мандатів і т. д. — чи се не була загальна користь для всего нашого населення? Чи за такі злобутки не варто стати по стороні котрої небудь тутешньої партії та вмшати ся в тутешню політику? На нашу думку, не тільки що варто, але се навіть є нашою повинністю, нашим святым народним обовязком!

Чи від того, в кого кидаємо каменем можемо і маємо право домагати ся, щоб він кидав на нас хлібом? Чи від тих, які простягають нам руку, а ми її не приймемо, відтругтимо, — маємо право домагатись сповнення наших жадань? — Хто думає, що се є можливо, дуже милить ся, думає по дитячому...

Як ми вже згадували давніше — маємо в Канаді дві партії які убігають ся о власть, маємо отже до вибору іти з одною або другою. В виборі однак мусимо руководитись бізнесом, мусимо рахувати, за і проти одної і другої і після обрахунку, після розваженя прилетунити до одної або другої і з одною вибраною, поступати спільно, здобуваючи силу для неї, а рівночасно і для себе.

Такий обрахунок та ділане ми повинні зробити таки зараз — тепер, доки, еще представляємо собою вартість та доки з нами як з вартістю числять ся. Пізніше буде за пізно!

„У. ГОЛОС“ НА СТАРІСТЬ ДИТИНІЄ.

„Укр. Голос“ тїнять ся як мала дитина, що найшлось кількох нерозумних людей, які, в своїй дитячій наївности, спалили нашу часопись. Сим нерозсудливим та здитинячим розумом людям ми цілком не дивуємо ся, бо кожний розумний чоловік скаже, що се „старі діти“ на вчінки яких або не треба звертати уваги, або научити їх більше розсудливости.... Дивно нам тільки, що редактори „У. Голосу“ своїм дитячим розумом ше перевесили свої недумки чих дописувателів та на їх глупім вчінку будують аргументи, якими воюють проти нашої часописи. Пожаль ся Боже! „Укр. Голос“ в своїм духовім убожестві не може більше ния закїнути „Канаді“, як те, що єї хтось там спалив.... Не читайте люди, „Канаді“, бо вона зла! — А чому зла? — А тому зла, що єї якась нерозумна „стара дитина“ спалила... Оттак в про-

стївних словах прелставляє ся „аргументація“ редакторів „Укр. Голосу“. Нам смішно а рівночасно і встидно за дитячість редакторів „Укр. Голосу“ які мають претенсії до науки та провадження нашого народу.... Не хочеш однак нам вірити, щоб редактори „Укр. Голосу“, друкуючи згаданій вчїнок нерозумної „старої дитини“ робили се з розумом, бо друкуючи в своїй друкарні нашу часопись, мають нагоду і самі повелічатись лодібними вчінками, та спалити хочби й цілий наклад „Канаді“, щоб заощадити труду нерозумним „старим дітям“ на трєці, — а прямо крайню конкуренційна злоба против нашої часописи відбєрає їм всяку контролю над їх думками і ділами, та каже їм хватати ся і за найпоганїйші способи, щоб тільки нам пошкодити... Ми однак віримо, що така злоба „Укр. Голосу“ не заведе його далеко; люди вже уміють думати та справу як слід осудити, а на дитячий розум „палів“ з треки та з „Укр. Голосу“ не бу.уть звертати найменшої уваги.

Справа українського університету причиною австрійсько-російських непорозумїнь.

В німецьких часописях появили ся саме тепер статї, в яких широко говорять ся про те, що причиною ворожнєчі між Австрією й Росією суть Русини, а в особенности справа заложеня українського університету в Львові. Росія предвиджує, що укр. університет утруднить або навіть цілковито спинить стараня російського ряду змосквітцїти російських Українців, чого собі Росія цілковито не бажає. Коли отже недавно австрійський уряд під напором Українців згодин ся на заложенє українського університету в Галичині, побіч Поляків, які відносять неприхильно до справи нашого університету дуже енергїчно за протестувала проти сего Росія, яка заявила, що заложенє українського університету в Галичині, буде уважати за достаточну причину до виновідженя війни Австрії. — І те, що що справа заложена укр. університету в Галичині, не полагожена ще до винїшнього дня, Українці галицькі та російські повинні завдячити в першій мірі російському правительству яке вимірило всю свою силу проти сего університету та грозить, що з оружем в руці, огнем і мечем, не допустить до його заложеня.

Під напором Росії, ради удержаня миру, Австрія провадила на разі справу заложеня університету і заняла становище вижидуюче.

Не менше Австрії й Росії, в справі нашого університету є інтересована і трета велика держава, а се Німеччина, — Німеччина розхдить ся головню о

Дїстаньте безплатну ФАРМУ

В ВЕЛИКІЙ КАНАДІЙСЬКІЙ ПРОВІНЦІЇ

МАНІТОБІ

ДЕ панує добробит.

Манїтоба є славною через свою богату землю, котра родить найкрасшу пшеницю в свїті, а також і всяке друге збіже — овес, ячмін і т. п. — і найкрасшу огородину в свїті.

Манїтоба була першою провінцією Західної Канади, що привабила поселенців, а будучи найдавніше заселеною она дає нагоду до успіху своїми школами, телефонами, дорогами і т. п.

Кожний фармер, що займає ся мішаним господарством і плаєає худобу, безрого, вівці і коні, або огородину і молочарські продукти, має найбільший ринок в Західній Канаді. Все що фармер прєддуєє зараз закупує ся і завжди по добрій ціні місцевими купцями

Безплатні Гомстеди, що складають ся з 160 акрів, роздїють ся поселенцям Урядом і багату Русинів розпочали фармерство на сїй землі і тепер стоять на добрім становищі.

если хто не хоче зараз розпочинати роботи на своїй фармі доки не зрозуміє обстановки, той може легко знайти роботу на якій будь другій фармі за добру платню. Опісля набутши практики може мати свою власну фарму.

Манїтоба має ще досить місця на тисячі поселенців, бо Манїтоба є дуже велика країна, рівна кільком європейським провінціям злучених разом. Приходїть до Манїтоби і будьтє незалежними.

Напишіть, ще нині за гарною ілюстрованою книжкою про Манїтобу. Она вам буде вислана БЕЗПЛАТНО если ви напишете до:

Department of Agriculture

Winnipeg, Manitoba, Canada.

те, щоб, Австрія не уївилла в приятельські зносїни з Росією, бо се виїшло б їй на шкоду, отже за всяку ціну хоче затримати Австрію при собі, як досить сильного союзника проти Росії, та старась, щоб Австрія відмовляла всяким жаданям Росії, а протївно щоб в спїлці з Німеччиною старалась всякими можливими способами ослабити Росію, обїцяючи, на всякий случай, помагати та боронити єї як свою союзницю. Німеччина отже відносить ся прихильно та бажає щоб Австрія, в супереч російським протестам та грозбам, сповнила домаганє Українців та дала їм університет, за що позискає прихильність а в данім случаю і поміч всего українського народу проти Росії.

М. Кропивницького „Невольник“. Винїтегські Русини прибули численно та заповнили досить простору галю на Селкірк авє. — Побіч малих, майже незамітних промахів, представлене випало цілком вдоволяючо. Аматори доложили всіх старань, щоб вдоволили публіку та віддати як слід свої ролі. Велике враженє на гостей викликав на самім останку „живий образ“, представляючий Україну.

Дохід з сего представствєля призначили члени тов. „Боян“ для хорого письменника М. Павлика, за що належить ся їм признанє і похвала.

Належить сподіватись, що як тов. „Боян“ так і другі місцеві товариства урядять сеї зими цілий ряд представствєль, а тим самим дадуть нашим людям забути бодай на кілька хвилин на свої буденні клопоти, та дещо корисного начитись.

14 літ вязниці.

У Львові засуджено Ізїю Дажгала, руського студента який застрілив перед кількома місяцями польського профєсора Кароля Бутковського на 14 літ тяжкої вязниці, заострої паетом кожного місяця, та твердим ложем кожного року. Належить зауважити, що Дажгала судили польські судї, які не звертали ніякої уваги на виводи оборонців, та від яких вже наперед

не надїяно ся війких вглядів для обжадованого, з огляду на його молодий вік та причини, які його піпхнули до убїгства...

О поміч для Галичини.

Український посольський клуб у Відні разом з польськими послами, зажадав сейчасової помочи від правительства для потерївших від елементарних нещастєв галицьких селян. Правительство обїцяло в як найкоротшїм часі сповнити жаданє послів.

Болгари хотять стати незалежними.

Болгарські державні мужї та народні провідники хотять ввести поданє і вислати до Пани делегацію, щоб Пана дозволив їм утворити таку церковну унію, як мають Русини в Галичині. Причиною сього є та обставина, що по посліднім мирі в Букарєшті багато Болгар лишилось під чужим панованем і дуже легко можуть бути винародовлені. Щоби протє забезпечити ся перед винародовленем, хотять всі Болгари мати власну унію богарьско-католицьку і тим способом уратувати свою народність. На примірі Русинів вони бачуть, що відрубність їх в Галичині, урятував тільки обряд боколи-б не було сего, то Русини були-б зїстали латинниками, а після того цілком спольщили ся.

„Невольник“.

В суботу вечером відіграло товариство „Боян“ у Винїтегу знову драму

Вісти з Канади.

Наші агенти:
 W. P. Hruszowy,
 P. O. Selater, Man.
 T. J. Marciniw,
 P. O. Mink Creek, Man.
 Nykola Ogrzyzlo,
 Sifton, Man.
 S. Lytwyn,
 Winnipegosis, Man.
 D. Torbiak,
 Poplarfield, Man.

Забитий трамваєм.

Внаслідок упадку під трамвай, якого колеса страшно покалічили ціле тіло Г. Вельша, візника в місті Порт Артур, сей останній умер по тяжких муках в міській шпиталі.

Пострілив бартендра.

За те, що бартендер Geo. Blackburn в Лондон, Онт. не хотів більше дати напиків, вже і так пиякому Т. Рільому, витягнув сей останній револьвер і вистрілював до бартеняра, задаючи йому тяжку рану в груди, а сам утік в незвісний напрям. Рана Блекбурна є досить тяжка і лікарі не мають надії утримати його при життю.

Завалив ся елеватор.

В Буртон, Ман. завалив ся вночі з п'ятниці на суботу елеватор, в яким було 30,000 бушлів пшениці, та який був власністю П. Бродфута. Вся пшениця, яка находилась на складі, розсипалась довкола звалища.

Хвалить Піс Рівер.

Е. С. Townsend з Ванкувер який вчера прибув до Вінніпегу, дуже добре висказує ся про околицю Піс Рівер, та говорить, що в короткім часі Піс Рівер буде так густо заселений як і Манітоба або Саскачеван. Рівнож подає він в числах скорий зріст тамошних містечок та їх населеня.

Молочене збіжа. в Канаді вже екорю покінчили ся. До тепер як доносить статистична комісія, вимолочено вже 80 процент зятого в сім році збіжа.

Розбійничий напад. На розі вулиці 96 в Едмонтоні, напав Гаррі Пухальський на Теодора Чоника і задав йому кілька глибоких ран в плечі. Чоникова, якого відвезено до шпиталю, не грозить небезпека смерті, Пухальського пошукує поліція.

Внаслідок неосторожного обхожденя ся з рушницею, зістав тяжко покалічений 15-літній хлопцев Ф. Біорнзон в Вінард, Саск. Він вхопив рушницю, яку батько полишив на столі і доти коло неї маніпулював, аж вона вистрілила. Цілий набій влетів хлопцеві в ногу повизне коліна. — Се нехай буде остерогою нашим людям, щоби при всякій нагоді обходили ся остерогою з палльним оружжєм та не лишали під руками малолітніх дітей.

Дуже завзята виборча компанія провадить ся тепер між консервативними і лібералами в Chatauguay Que., де відбудуть ся до-

повняючі вибори до парламенту. На підмогу ліберальному кандидатуви вихав спеціальним тренем сам Лоріер, провідник лібералів, який урядить цілий ряд предвиборчих віч, агітуючи за вибором свого прихильника. Рівнож на поміч кандидатуви консервативному поїхали визначні партійні діячі.

Пропала дівчина.

Поліція в Торонто, Онт. пошукує за дівчиною Іриною Смит, яка була в гостині у своїх приятелів в Ванкувері і 22-го минувшого місяця виїхала назад до Оттави, до своїх роличів, Куфер і пакунки, надані нею в Ванкувер прибули на своє місце, однак дівчини нема до нинішнього дня і ніхто не знає, де вона ділась. Всякі до теперішні пошукування були безуспішними і поліція на разі стала безрадною.

За продаване фермерам алкоголічних напиків без спеціального позволеня зістав вчера засуджений І. Веселяк на заплачене або 500 дол. кари або шість місяців в'язниці.

Roblin, Man. Sept. 28.

Хв. Редакціє!

Посилаю вам одного долара на передплату „Канади та прошу помістити новинку про подію, яка лучилась на нашій колонії.

Дня 14. м. м., в неділю рано їхав Дмитро Филиппів богою до свого сусіди в гості. Відіхавши дві милі від дому спитало його нещасте; іменню еполохив ся йому кінв і почав утікати. Дмитро хотів його здержати, однак не міг, а кінв в бігу почав перескакувати через дротяний пліт. Підчас того винав Филиппів з боги і ударив ся так сильно головою о кілок, що відразу етратив притомність. На поміч Филипповому прибіг оден Англік і почав його ратувати. По 20 мінутах ледви удалось ему привернути Филиппова до життя. Став Филиппов дуже грізний і лікар має дуже слабу надію удержати його при життю.

З поважанем.

С. Новосад.

„Робочий Народ“ забуваючи на свій „соціалізм“, журить ся тим, що сегорічний добрий урожай, обнизив ціну збіжа, що виходить на шкоду фермерам. Соціалісти від „Роб. Народу“, (себ-то „екстра-соціалісти“) як видно агітують за тим, щоби ціна на збіже була як найвища... Цікава річ, що на таку писанину екажуть мійські робітники, які і так нарікають на дорожню середств поживи? Слі робітники обізвуть ся, тоді „Роб. Народ“ зробить „рікверте-фронт“ і буде ганьбити та нарікати на фермерів, що дорого беруть за свої продукта

П. КАРМАНСЬКИЙ.

МАЛПЯЧЕ ЗЕРКАЛО.

(Листи з Канади і про Канаду до „Канади“)

І. Лист.

Під знаком бика.

Перше що вдарило мене в очи, як я найшов ся в північній, себто українській часті столиці Манітоби, се була велика екількість церков. Таких собі звичайних церков, що могли-б стояти десь по гірських селах, але не у столиці. — Що се? — Подумав я, — дивлячись на цілу повіль сих деревляних гал з баняками на даху, — навіть тут стільки храмів? Та швидко я дізнав ся, чого кожди майже вулиця сеї славної „Галішеньської“ часті міста величає ся своєю церквою. Швидко я дізнав ся, що тут що дячок, або прогнанний першоклясий, вже і головою своєї власної церкви. Чого між нашими сердешними землячками не найдем! Превзітеріян, баптистів, протестантів, ерафимців, независимих, бодруківців і т. д. і т. д. А короною усеї сеї многоязичної „церкви“ є „архипатріярх“; архієпєтман сїчового товариства“, Макарий, побіч якого в тіни стоїть якесь індівідум, ім'ярек Мужов. Тай спливає благодать від сего лєгіону „удушпастирів“ на наш народ цілими ріками. Бо й подумайте, Був собі якийсь там Гріцько родом з Коломиї; що вчив ся барз добре на філософії і вивчив ся відмалювати своє порекло. Приїхав сарака до Канади на звичайного робітника і навіть не мрив про се, що колись на него спаде така благодать, аби його поставили перед предстолом в церкві і дозволили хочби кадилльничко мяхати. Та щасте хотіло, що він занув ся в „барі“ і втратив роботу. І ось коли так сновивав ся вулицями з голодним черевом, підступив до него якийсь „панотець“ і що гадаєте? Ні сіло, ні палю — поспитав його, чи не ехотів би він бути сьвященником. Сердега витріщив очи і розвіснів широко руками, закликав з острахом: Я не вмію ні читати, ні писати, а мене хочете королем обрати! — Нічого брата! Тут не Галичина; тут воля; кождий тут мудрий, хо лиш хоче ним бути. Нащо тобі наука? Хіба тут хто учить ся? Ось, диви, Майк (Миханьо) Дроворуб покінчив дві класи в своїм селі, а нині є адвокатом у Вінніпегу; а твого егомости син вчив ся щоє 15 літ таї служить при штаїрамті. А що? — Та воно правда, відкав кандидат „до духовного стану“ і пошкробав ся поза вухом. Згода у згоду і „прєсєвячений“ (бо був се сам єпископ з атонської гори) „викропив“ нашого земляка на пона якийсь там церкви — за 5 доларів. І так намножилась сих великих попів, а разом з ними церков з ріжними назвами, що й не злічити. Буває урядувє в сеї церкві „панотець“ в сеї спосіб, що залаожить руки назад, ходить, посвистує, потягає з флянціян, а розігрівши кров, бере ся викидати образи з церкви, бо вони йому чогосьто зав'язують; а далі викидає з неї і самого Бога, бо він — мовля — нехай остає в Галичині! тут воли, тут нам не треба нікого пана. Щойно тоді отворять ся очи парохіянм о. Н. Н., хто він таке і вони відлаять йому тою самою мірою, г. зн. проженуть його з церкви. І зачинає ся борба. „Панотець“ має за собою власть, наймеленіх полєменів і бере церкву назад в посіданє. Парохієйвночі забивають двері церкви залізничма штабами. Парох вилонмає двері і т. д. Вкінці ся боротьба кінчить ся сном, що парох забирає шматє і йде назад до „шуфлі“. А церква стоїть самітна тай сумує зясовім попом, аж вкінці заростуть до неї етежки травою, як се бачив я на Мек Грегор стріт в церкві, що стїть поруч з жидівською бжівницею. І тільки від часу до часу заскреготить ключ в заржавілім замку опустєлого храму і збереть ся кільканайцять „вольво думців“ „намітків“ до колишньої сьвятині. „Sic transit gloria mundi... (Так пропадає слава сьвіта) ачасом в неділю етанє під нею патлатий Мужов тай вчить цікавих вірних доси, поки хтось зі слухачів не штовхне йому здорову дулю під бороду так що він по волі чи по неволі прикусить язика серед рєготу слухачів. Ось так творить ся серед наших переселєнців „свобода“ віроєповіданя. А жидки дивлять ся на своїх добрих галицьких знайомих тай мають безп'ятну забаву. Дурними були єї „гої“ в Галичині, та коли надягнули канадійські сурдути і краватки подурніли до крєю. І помішалась їм язика... Ідеш, буває, в суботу, чи в неділю вулицею і бачиш на однім бльоку Мужова, що сновлює свій апоєтольський чин тай забавить всяку братию своєю проповіданю, а зараз на слідуючим бльоку самого „архипатріярха“ Макария в якієсь брудній, фіолетовій рєсі, котрий покілька центів дає грамоти на єпископів, єтєпманів, профєсорів укр. унівєситету і пр. і пр. а ще далі побачиш прєсбітерівського апоєтола, а там, а там — „очі, очі! чом ви не впианєли!“ Отсе тая воля, яку плекала наша славна індівіду-а ізіація; ся воля, що запропастила наше імя, вичеркуючи його з карти і кинула нас під ноги менш культурним народам, а нині робить нас погноєм всякої збиранини з ріжних націй, яку викинула зі себе Європа, як неоптєрієне сьміє до Канади. Коли други жителі сеї неєво-євоєбідної землі мають питанє економічне, культурне, національнє, — то наш народ знає тут хіба шитанє релігійнє, яке є оптєрієнє всяким дурисьвітам в цілім заспокоєннє їхнього власного питаня голодїлого жолудка. І нема кому просьвітити народ і збудити в нїм почутє своєї національної ідієвості, бо єї, що вє-

жають ся його проводирими — цить! про вих поговорим другим разом. Тут замічу тільки, що пословиця про ловлю риба в каламутній воді має тут вповні приміненє. І не дивниця, що коли приїхав до Канади довго єжданий єпископ, то відразу усе т. зв. інтелігєнтнє громадянство наєтавило проти нього роги. Не спитав ніхто, по що він приїхав якї має наміри, як думає поступати, чи не хоче може ратувати народ, від денационалізації, від пиянєтва, від жидівського вєзиску, від неєвідомєств всяких дурисьвітів. Відразу впов клич: війна на жите і смерть! І ні одна часопись не обієсь про єпископа, який в Галичині оставив по собі як найкращу пам'ять, інакше тільки найбільш простяцьку лєкєю. Не помагає навіть се, що сей єпископ на учитєльській конвенції заявив, що хоче працювати для шкєли і що рідну школу вважає ривновзначно з євєрєкє. І є в нашоїм шкєли? Неграмотних скорше можна обєтрити. І тому усе наєтавили роги. Пішли дорогою, якою випадало їти горожанам держави, що має своєю ємблємою бика. Може снм хотіли зазначити свій патріотизм до нової своєї вітчизни — хто знає?... Хоч туби взяти під розвагу і се, що в вих не забуває пам'ять їхнього давного ремєсла. Хто з яким пристає, таким і стає — на се не порадиш.

Але я говорю надто серіозно і винадаю з тову.

С. В. КОЗА

НОТАР КРАЄВИЙ — КОМІСАР УРЯДОВИЙ
 посідає 10-літню практику в єправах кримінальних і цивільних в Старім Краю і в Канаді.
 В єєїх єправах удавайтєсь на адрес:
 663 MAIN Str. — перший поверх.
 Phone: Main 4886 і 4979 Winnipeg, Man.



CANADIAN PACIFIC
 to EUROPE

Знижена ціна
ДО КРАЮ
 3 Прості Лінії Кораблів 3
 до Liverpool, London і Trieste
 Шифкарти у веїх агєнтів
J. S. Carter, General Agent
 210 PORTAGE AVE. WINNIPEG.

ПОВАЖАНИЙ ПАНЕ:—

Кому ще не відомо, що славна проїнація доставляє найкрасні горівки, пива, руми і вина. Ви лише вивіть понизий ордер кілько чого потрібєтє, а все належить до добре знакомого нашого приятєла Бєна Цімєрмана.

Кілько жадаєтє:

- ... гальонів єспїртуує 65 O. P. по 5.00 за гальон.
- ... 1/2 гальонів єспїртуує 65 O. P. по 2.50 за гальон.
- ... гальонів авєстрійського єспїртуує (Анішівка) по 5.50 за гальон.
- ... гальонів житівки (райвієкі) по 1.50 за гальон.
- ... 1/2 гальонів житівки „ „ „ по 1.50 за гальон.
- ... 1/2 гальонів Анішівки по 2.75 за гальон.
- ... гальонів 7 літної житівки по 3.50 за гальон.
- ... пів гальонів 7 літної житівки по 1.75 за гальон.
- ... гальонів горівки зв. Мєлт по 1.50 за гальон.
- ... пів гальонів горівки зв. Мєлт по 1.50 за гальон.
- ... гальонів природного мєла по 1.00 за гальон.
- ... Порт Вїна по 2.00 за гальон.
- ... Старого Порт вїна по 3.00 за гальон.
- ... Найлучшого Порт вїна по 4.00 за гальон.
- ... 1-8 кєк пива по 1.50 за кєк.
- ... 1/2 кєк пива по 3.00 за кєк.
- ... гальонів Сєк горівки по 5.25 за гальон.
- ... пів „ „ „ по 2.75 за гальон.

Нанишїть на тім місци, де суть єї кропки кілько гальонів хочєтє і пішлїть до нас. Доучїть 15ц. за кождий гальон; 10ц. за пів галь.; за 5 галь. кєк 1.25 а за 10 галь. кєк 1.50. За кєки з пива 50 ц. за 1-8 кєка а 1.00 за чєртку. Сї гроші ми Вам звернемо як лиш вишлєтє до нас порожні кєки або гальони.

Пішїть на виразний адрес:

Ben Zimmerman Liquor House

673 MAIN Str. Winnipeg, Man.

Phone: Main 2505.

Замовляюча картка на „Канаду“.

Прєсєно вилїти єю картку і писати адресу: „CANADA“ 261 Fort Str. Winnipeg, Man.

Ruthenian Publ. Co. Ltd.
 261 FORT Str. Winnipeg, Canada.

Прощу о вислєку мені „Канади“ почєрши від.....

Імя.....

Адрес.....

Почта.....

Гр. Толстой.

Полонений на Кавказі.

Правдива подія з російського.

— Тепер вже знаю дорогу куди утікати — гадав Шілін. Він рішився ще тої самої ночі спробувати щастя. Ночі були темні, місяць сховався аж над раном. Але на нещасте вернули Татари. Звичайно вертали веселі і пригнали багато худоби. Але тим разом привезли з собою лиш одного убитого Татарина, брата убитого.

Повернули сердиті і зібралися на похоронний обхід. Шілін був при тім. Вони завинули трупа в полотно і занесли його без домовини за село каштани, де положили його на мураву. Прийшов мулла, за ним старці в турбанах, а за ними аж прочі Татари. Вони сиділи мовчки з очима спущеними в землю. Якийсь час панувала глибока тишина. Вкінці підніс мулла голову і сказав:

— Аллаг! — вимовив лиш одно слово і знов всі вдихнулися в землю і сиділи мовчки як скаменілі. По якійсь часі роздався знов голос мулли:

— Аллаг! і всі повторили за ним: Аллаг. — Відтак знов всі замовкли. Мерлець лежав на траві і як задеревілі сиділи довкола него засумовані товариші. Ні один не рушився. Крім шелесту листя на деревах було все тихо. Вкінці відмовив мулла молитву, всі встали, взяли мерця на руки і понесли до гробу. Грід не був звичайний, а мав з боку низу. Татари взяли мерця поціпахи, скудали його ноги і так в сидячій поставі пустили його осторожно до гробу і засунули в нього та притиснули емо руки до грудий.

Ногасець приніс зеленого лувару, вони наклали його до гробу, засипали скоро землею і поставили в головках камінь. Відтак убили землю і посідали ще раз рядом коло гробу. Довго мовчали, вкінці зітхнули всі голосно: Аллаг, Аллаг, Аллаг! — і поветавали.

Рудий роздав трохи грошей поміж старців, взяв в руки нагай, ударився ним три рази по чолі і пішов до дому.

На другий день рано побачив Шілін, як рудий, а за ним три Татари, виводив за село кобилу. Вийшовши там, зловив з себе кафтан, закатив рукави сорочки, витягнув кинджал і поострів его на камені. Татари підняли кобилу голову до гори, а другий приступив до неї і перерізав їй гортанку. Відтак, коли она упала на землю, зловив з неї шкіру. Прийшли жінки і дівчата чистити внутрешності. Вкінці розділено м'ясо на кілька кусників і занесено до хати рудого. Тут зібралося ціле село на тризну.

Три дні їли кінське м'ясо, пили бузу і помивали покійника. Ціле село зішлося. Четвертого дня замів Шілін, що коло полудня збиралися Татари кудись їхати. Привели коний десять людей, між ними рудий, всіли на них і від'їхали, лиш Абдул лишився дома. Тоді був він і вночі й ночі були темні.

Ну — сказав Шілін — ніні мусимо втікати.

Костилін відповів:

— Та як втікати, коли не знаємо дороги?

— Я дорогу знаю.

— А відтак ми за одну ніч в ніякій спосіб не дійдемо до кріпости.

— Нічого не вадить — за дня відлічимо в лісі. Дивись, я заосмотрився в хліб. Чей не будеш тут сидіти і ждати, аж тобі пришляють гроші? А як би не сталося і гроші не пришли би, то що тоді? Татари теж люді, бо наші убили одного з них. Чи то тяжко, щоби вони не німсталися на вас.

Костилін довго важився.

Вкінці сказав:

— Нехай буде, спробуємо.

V.

Шілін полів в яму, розширив її, аби й Костилін міг туди переділати, і оба сиділи і ждали, доки в аулі все не втихне.

Ледве поклялися люди в аулі, як Шілін переліз похід стіну на двір.

— За мною! — шепнув до Костиліна.

Костилін виліз, але ударив ногою о камінь і нароби стукоту. Абдул мав брасо дуже лихого пса, що називався Уляшій. Шілін добре его знав. Почувши стукіт пса забрехав і побіг з другими псами до шони. Шілін тихо засівстав і кинув пляцка. Пес пізнав его, зараз втихомирився і почав махати хвостом.

Але й господар учув неї і почав з саклі кричати: — Бери, Уляшій бери!

Шілін гладив пса, він не брехав, стояв тихо коло Шіліна і лаяв ся.

Они сіли за плотом. Знов стало спокійно, нечутно було нічо, хіба кашель якої відрі в стаді і шум води в долині. Було темно, високо на небі блимали звізди, а з загорі висунувся маленький червоний серп місяця. Мрака розстелилася понад долину і яруги. Шілін встав і сказав:

— Ну, брате ходи.

Але в тії хвили роздався з мінарету спів мулли Гаїа ала еа селат — Ходіть до молитви.

Гаїа ала фалаг — Ходіть до храму.

Аллаг уа ел — Бог великий.

Ла ілла ела Аллаг — Нема нікого понад Бога.

Магомед расіт Аллаг — Магомед его пророк.

Аллаг уа ел акбар — Бог великий.

Они знов присіли під стіною Довго сиділи, поки люди не перейшли до мошеї. Відтак знов все утихло.

А тепер в імя Боже! — Перехрестилися і пустилися в дорогу. Перейшли подвіре і зішли зі стрімкого горбка до ріки в долині, але не переходили на другий берег, лише ішли вздовж ріки долиною. Густа мрака яка кривала землю, над головами бачили звізди. Шілін після них вибрав дорогу. В мряці було холодно і не тяжко йти, лише зношені чоботи першказали. Шілін роззав ся, кинув їх геть і ішов босо. Скавав звинно з каменя на камінь і поглядав на звізди. Але Костилін не міг додержати емо кроку.

— Тихо йди — шептав Шілін Костилінові.

— Прокляті чоботи обглодали мені цілком ноги — відповів товариш.

— То стягни їх, лекше буде йти.

Костилін пішов дальше босий, але то було ще гірше. Поранив собі ноги на каміні і хотів знов лишати ся. Тоді сказав Шілін до него:

— Покалічені ноги знов загоять ся, але як они дає доженуть, то буде зле — убють нас.

Котилін не відповідав. Стогнувши ішов поволи дальше. Так утікати досить довго долиною. Нараз довів ся до їх ушій з правої сторони брехіт пса. Шілін задержав ся, оглянув ся і сказав:

— Ах, ми зблудили, пішли на право! Тут чужий аул, я бачив его з гори; мусимо вертати, взяти ся трохи на ліво, під гору і відтак просто. Там мусить бути ліс.

А Костилін відповів:

Зажди трохи, дай мені відітхнути, мої ноги цілком покалічені.

— Гм, брате, они загоять ся. Лекше ступай. Ось диви, так як я.

І Шілін завернув ся, скрутив на ліво і пустив ся під гору до ліса. Зойкаючи поволик ся за ним поволи і Костилін.

— Те! — упоминав его Шілін і ішов дальше.

— Слухай! — Що то було? Удари кінських конит!

Они задержали ся і слухали. Щось тупало як кінв, але зараз знов перестало. Пішли дальше і знов довів ся до їх уха кінський тупіт. Они задержали ся, тупіт також Шілін пішов осторожно дальше і вкоре на виднійшій місці дороги виринула якась дивна постать. Він не міг добре розрізнити, чи то був кінв і сиділо щось на хребті того дивного звіря, що цілком не подобало на чоловіка. Він чув як то санило. — „Що то? — Шілін засівстав тихо — і дивна постать кинула ся в ліс. Роздався шум і ломіт, немов би буря лютувала влісі.

Костилін зі страху упав на землю. Але Шілін сердешно розсьміявся і сказав:

— То олень. Не чуди, як він рогами ломить галузе? Ми его бачили, а він нас.

Утікати дальше. Квочка на небі показувала, що до рана вже недалеко. Але они не знали, чи ідуть добре. Шілінови здавало ся, що він їхав тою самою дорогою у неволю і що декріности не більше як десять верств. Але не був певний, чи так є. Прийшли до якоїсь лісної полянки і Костилін сів та сказав:

— Що хочеш роби, а я дальше не піду — не можу.

Шілін розгнівався і почав Костиліна ободрати.

— Лиши — відповів Костилін — для мене просто неможливо йти дальше з тобою.

Шілін розгнівався і почав сварити.

— Ну, то я піду сам, будь здоров! — сказав до товариша.

Тоді Костилін піднявся і пішов за ним. Знов уйшли може які чотири верстви. В лісі була мрака така густа, що нічого не було видно. І звізд не було видно.

Нараз довів ся до їх ушій тупіт конит. Чути було, як підкова ударяла по каменистій землі. Шілін положив ся, приложив праве ухо до землі і слухав.

— Таки так, хтось іде на проти нас — сказав до Костиліна.

Они скрутили з дороги, сховали ся в лісі за корчми і ждали. Вкоре наблизив ся Татарин на коні; він гнав корову і щось говорив до себе.

Ну, слава Богу, небезпечність минула — сказав Шілін — вставай, підемо дальше.

Костилін з трудом піднявся, але зараз знов упав.

Не можу, як мені Бог милій, не можу. Я заслабий — відповів. Костилін був отяжлілий, вадутий, цілий спочений і такий ослаблений, що не міг на ногах встояти. Шілін пробував піднести его, але він закричав на цілий голос:

(Кінець буде.)

Фармерські поради.

В якій віці належить приучувати жеребців до праці.

Точно означеного часу, коли то можна вже запрягати жеребців до роботи, нема, однак се знає з власного досвіду кожний господар; в кождім разі, вже від маленьку треба примушувати лоша до послуку та упряжи, бо коли се буде робитись пізнійше, то така наука є досить тяжка; старші жеребці не хотять вже слухати і норвять ся. Коли лоша підучить ся до упряжи та послуку, в міру їх сили та зросту, треба поступенно підучувати до праці; з початку до легонької, а чим далі, то до тяжкої. Треба вистерігати ся, запрягати до тяжкої праці недорослих жеребців, бо від такої праці вони перестануть рости і завидють. Не треба також зважати на се, що жеребець вже великий, а треба перекопати ся чи в нього вже сильна кість і стегна.

На час в котрім можна вже запрягати жеребців до праці, вливає також раса. Жеребці раси зимнокровної, повільної, можна вже запрягати з кінцем другого року, знова коний горячокровних не можна запрягати перед укінченням третього року.

Само собою розуміє ся, що жеребцям, які зачинають працювати, треба давати більше і лішого корму чим більше і тяжше такий жеребець працює, тим більшу порцію такого корму треба йому подавати.

Живлене товару в зимі.

Кожний оглядний господар повинен достаточо годувати свій товар; верозумною річю є дбати тільки о те, щоби мати як найбільше плук худоби та уходити в очах людей за заможного господаря. Ліпшу користь і більший дохід принесе одна добра корова добре годована, як дві або навіть і три лихі, добре не відживлювані.

Добрий господар вже в осени обчислить собі кілько і якої має наші та підстаки і знає кілько штук худоби може перезимувати. Після сього обрахунку, если має за мало наші, повинен або частину свого товару спродати, або докупити подостатком наші. В добрім господарстві вже в осени укладають собі цілий план як мають годувати та кілько буде потрібно наші для товару.

В такім господарстві знають також докладно, кілько і якої поживи потрібно давати кожній худобині, щоби добре росла, годувала ся, або давала багато і добре молоко.

В отім місяці подамо кілька уваг, після яких належить поступати в зимі з товаром:

1. треба пам'ятати на се, щоби телята і лоша мали на цілу зиму подостатком вієса і найлішого сїна.

Господар, котрий буде скупувати ся в подаваню подостатком доброї поживи, принесе сам собі страту.

2. обчислити наперед кілько буде потрібно вієса для коний. Если коні в зимі тяжко не працюють, то вієса можна давати по малій порції, однак під весну, яких два тижні перед весняними роботами і в часі тяжкої роботи, належить коням давати вієса подостатком.

3. хто хоче мати в зимі молоко, мусить добре дбати про свої корови. Для коров, окрім чистої, видної і просторої стайні, треба постарати ся о відповідну поживу. Побіч сїна, соломи конюшини і сїчки, належить давати коровам в зимі буряки, бараболі, муку, ріпу і т. п. Дуже добре є давати до всякої наші гриєсу або макухів; вистерігати ся треба, щоби коровам не давати наші зінеутої, сплієнілої або перемерзлої, бо від такої наші молоко траить свій смак. Рівнож треба дбати про те, щоби коровам давати всегда до пиття чисту воду.

Бігунка у телят з перестуди.

Дуже часто лучає ся в зимі, що телята хорують на бігунку, а через те так худнуть, що не наважеть ся ані на заріз, ані на годівлю. Причиною сеї хороби є звичайно перестуджене. Вистерігати ся протє належить, щоби в стайні, де перебувають телята не було протягів, та постаратись о теплу підстаку.

Яко лікарство на бігунку добре є давати відвар дубової кори з теплим молоком.

Як ратувати звірята підчас погару.

Підчас вогню трудно є вигнати худобу з хлівів та стаєн. Коні виходять легко, если тільки вложити ся на них упряж або сідло, бо в той спосіб привикли вже передше виходити з стайні. Худобі рогової належить заклинати на очі плахту і так виводити. Свині треба вхопити за вуха і за дві ноги і в той спосіб витягнути на двір.

Найбільше похоловливий суть відрі не раз трапляє ся що в перестрашу, ослаблені блеском вогню, тікають назад до кошар; щоби отже на всякій случай, бути безпечним, — добре є привичаити відрі на перед виходити з кошар при світлі ліхтарень або смолоскипів.

Цвїклові буряки.

Цвїклові буряки є нашою, що дуже добре ділає на видатність молока. Треба однак пам'ятати, що цвїкля ослаблює трохи знаряд травленя і спричиняє розніжене. Не треба отже дуже роздроблювати цвїкля, а треба перемішати добре з сїчкою, щоби коровам гаразд її пережувати. На видатність молока цвїкля ділає побу-

джаючи; щоб однак молоко не стало ся сухе в воднисте, треба конче побіч цв'їкли давати нашу білковату, приміром макух. Масло від коров, годіваних цв'їклою є тверде, біле й несмачне. Щоб тому запобічи, треба побіч цв'їкли давати пшеничні отруби, макухи або ріпак, бо ті пшеничні роблять масло м'якшим. Як цв'їкла є перемерзла, то не треба її давати коровам, бо з того легко може худоба дістати катар кишок. Тому надмірні часті бураків треба перед давнем худобі старанно позріувати.

Робота коло курий в поодиноких місяцях року.
(Дальше)

8 Серпень.

Число яєць сего місяця зменшає ся. Деякі кури починають вже пірять ся. В сім часі годі від курий сподіватись яєць, бо вони переходять як би рід хвороби. Усе те, що йшло на витворення яйця пособляє тепер поростови пір'я. Та хоч кури тепер не дають майже ніякої користі, треба їх кормити добре, щоб скоро поросли в пір'я. Рано треба давати куркам мішанину зерна: пшениці, ячменю, вівса, проса, та кукурузи а опісля замінку. Замінка та повинна скласти ся з мучки м'ясної, мучки з риб, грису, льняних або конопляних макухів, бульби та товченого деревляного вугля. До води треба додати кілька капелів вітриолью зеліза. Вечером дати знов зерна. Чим краще кури доглядаємо, тим скорше вони вберуть ся в пір'я. На пів нагі кури треба беречи від слоти. Колиб годівельник завважав, що кури мають гриз, треба вливати до їди вивару з молоді коридубової. Яйця саме тежер добре переховувати та консервувати на будуче. Молоді кури треба добре кормити, бо вже в недалеку будуть нести ся.

9 Вересень.

Кури дальше пірять ся. Треба проте доглядати їх так само як в серпні. Кури мають нахил до хвороби, треба проте вичистити курник, в якім вони ночують. В ясний, теплий день вибіляти з рана курник ваюном а сідала вимити горічим лугом та опісля 5 процент креоліною. Через день поотвирати вікна і двері, нехай усе повисихає, а під ніч заганяти кури до курника. Деякі раси курий починають нести ся. Годівельник повинен подбати, щоб молоді курки несли перші яйця не денебудь, а лиш в призначених на се гніздах. Хто хоче а вміє, може каплувати півні. Куркам що заживають свободи доволі, можна зменшити скількість корму бо в природі мають вони недостатком зерна, насія конопель та ріжного рода насікомців.

10. Жовтень.

Кури ще пірять ся. Курник треба забезпечити на зиму. Памятаймо на то, що і кури відувають студінь так само як і чоловік. Кур-

ники повинні бути теплі, сухі і щільні. В зимі годівельний їх їм куна старає ся конче дістатись до курий, тож поки ще час і тепло понаправляйте курники. Треба також подумати про місце, де би кури в слоту і в студінь могли свобідно порпатись. Кури, яким вже три роки минуло, треба поухувати з годіват. Тенерішні понурі, студені, світлі дні пособляють ріжного рода хворобам у дробу. Годівельник повинен що вечери свої кури оглянути. Кури набурені, искудені треба сейчас відділити і або лічити або побити. Позаяк в природі нахочать кури щораз менше черваків та насікомців, треба до їди мішати їм що раз більше м'ясної мучки, або мелених костей.

БАЙКИ.

Для дітей.

(Переповідени Л. Селівським за І. де-ля Фонтеном.)

Віче щурів.

Перечитайте собі веселу байку за віче щурів. А може ви не знаєте, що то є „віче“? — Віче се є многолюдна нарада. Як богато людей зійде ся на нараду, то її називають вічем. Отже на таке віче зібрани ся і щурі. А дячого зібрани ся, послухайте:

Один кіт, іменем Мурлика, страшенно нищив щурів. Грозила їм цілковита загибля. Вони стерегли ся його, мов огню. Та помимо сього не було дня, щоби Мурлика не закусив бодай одного з них. Вони називали його гайдамакою, опришком, чортом. Вони проклинали його з цілої душі, але то все нічого не помагало.

Одного дня запримітили щурі, що їх заклятий ворог вибрав ся в иншу сторону на розбій. Отже скористали із сеї нагоди і зібрани ся в безпечнім місці на віче. Сейчас вибрали старого, поважного, Костогриза головою віча і зачали нараду над своїм лихом.

— Братя! — сказав голова до зібраної громади. — Ви бачите самі, що нам грозить загибля від лютого Мурлика. Радьмо ддятого, що діяти. Ви прецінь також бували у світі. Є між вами такі, що на кораблях і моря перепливали і Америку видали. Отже радьте, що нам чинити, щоби дальшому розбоєви Мурлика положити кінець.

На сю промову виступив Сироїд і попросив о голос. А коли голова уділив йому голосу, він говорив так:

Любі товариші і братя! Вся наша біда походить з відти, що ми не можемо знати, коли і звідки наш ворог на нас нападе. Бо ми як бжимо, то під нами аж земля дуднить. А він, котюга, ходить так тихонько, закрадає ся так неспостережено, що ми і не счуємо ся, коли опинимо ся в його лабах. Отже моя рада така: Прив'яжім йому

на шию дзвінок! Бо звяжте лишне! Коли він буде до нас зближати ся, то дзвінок нас остереже. А ми тоді шукать в діру і будемо безпечні. Нехай Мурлика і чорта зїсть, а такі нам нічого в дірі не вдіє. Дячтого я ставлю вноесе: прич'язати Мурлика дзвінок до шиї — чим скорше, тим лїпше.

— Славис! — записали щурі і плескали в долоні з великої втїхи. Деякі обнимали і цілували мудрого Сироїда за його дотенну раду. А инші аж розплакали ся зі зворушеня, що ось скінчить ся їх тревога о жите.

Коли-ж відтак настала тишина, промовив голова: — Си рада справді хосенна і спасенна. Але хто з вас, братя, возьме на себе обовязок прив'язати Мурлика дзвінок?

— Я думаю, що як хто порадив, так повинен і зробити, — обізвав ся щур Пшеничний.

— Ба, я би від сего не відмагав ся, — відповів Сироїд, — але самі бачите: я вже старий, тай ще на ногу хромаю. До такого діла треба молодого і жвавішого ніж я.

— Ану, молодці! зголошуйте ся! кликав голова віча.

Та надармо кликав і захоочував до святаго діла. Кождий відмагав ся і викручував ся ся, як міг від сего обовязку. Деякі навіть вирост заявили, що они не дурні наражувати себе на видючу смерть.

Вкінци порозбігали ся всі, а на вічу лишив ся сам голова і сказав до себе: „Не шгука вигадати мудру раду, але її виконати — отсе штука!“

СЬМІШНЕ.

ОБ'ІВ СЯ.

Один раз москаль стояв у селянина на квартирі, дїждали святаго вечера. Стали вечеряти, страва була добра і в волю, чого москальови на квартирі не часто трапляєть ся. Він допавсь і обів ся. Полягали спати; москальови не дає й заснути, качаєть ся, не влже (живіть болить). От він тоді й питаєть ся селянина: „Хазяїн, чо у вас ділають бику, когда обеща?“ (Бач стыдно казати, що сам об'їв ся та не влже). А селянин і каже: „возьмем батіг та добре прогоним, то воно усе й пройде“.

Москаль тоді каже: „нельзя-ли хазяїн, и мені так сдїлать?“ — „Чом нельзя? можна, ходім на двір!“ Узав селянин батіг, вийшли на двір, тоді давай чистити москаля по жижках так, що той аж підскакує. Як же вже москальови дойняло добре то він тоді: „хазяїн, ти не бий, а только помахайвай, я сам буду бігать!“

— Чом нельзя? можна, ходім на двір!“ Узав селянин батіг, вийшли на двір, тоді давай чистити москаля по жижках так, що той аж підскакує. Як же вже москальови дойняло добре то він тоді: „хазяїн, ти не бий, а только помахайвай, я сам буду бігать!“

Ішла-мама до міста і наказує свою чотири річну донечку; „А памятай Юлю

сю, не рою ту жадних зонтьків, не рухай нічого“.

Повернувши в міста, дивить ся, а цукор, що купила вчера за кводра, у сьобі на підлозі. „Ну дивись Юлюсю яка ти нечемна. І чому ти рухала цукор“.

— „Я мусїва рухати. Я бавивсь соб не п'якава“.

Привів чоловік свою п'ять річну донечку, що дуже кашляла, до доктора. Доктор сказав їй показати язик. Вона показала, але не побажанем доктора. „Вистав добре його!“ сказав доктор. Дівчина похитала головою й каже: „Я не можу більше виставити бо він прив'язаний на заді.“

Побожна громада.

Новий св'язицник, бачить, що при збираню жертв в церкві ледво кілька центів приходять. Зажурений тим радить ся — старшого брата, що робити.

— Ваш попередник для приміру, всегда перший давив кводра на тацу.

Св'язицник взяв собі той примір до серця і найблишній неділі положив на тацу два кводри. Але яке велике було його здивоване, коли старший брат приніс аледво пару центів, а по кводрах ані слїду не лишилось.

— Та ж я положив сам два кводри — говорить обурений св'язицник.

— Ба, а хто робить так по дурному! Треба було зробити так, як робив ваш попередник; треба було оба кводри приліпити до тацу, то ніхто-б їх не потягнув.

В школі.

Учитель: — що зробиш Івасю, если станеш кому на ногу?

Івась: — Перепрошу.

Учитель: — добре сину, а що-б ти зробиш, если тобі за перепрошене дав хтось нікля?

Івась: — стану йому на другу ногу щоби другого нікля отримати.

Хто старший?

— Чи є при маринарці старша ранга від адмірала?

— Є, жінка адмірала, бо вона всегда розказує своєму чоловікови.

— Мамо, питає дитина, чи наша служниця може відіти в ночи, як є темнї?

— Ні. А чому питаєш? — говорить мама.

— Бо вчера вечером, як не було свїтла в хаті, вона каже до тата: о, ви нині знов не голені...
Салдат і леміш.

Украв салдат у хазяїна леміш тай сховав у ранець, а жінка питаєть ся: — „Де, чоловіче, леміш?“ — „А там де небудь, хай завтра у ранці найдем“ — А салдат почув те: „Вот щельма, как это он узнал, што леміш у ранце? он колдун!“ та той леміш з ранця і положив.

Розумний панич.
Привіз дідич раз на св'язи-
Та
Зі школи сина
І не може натїшитись,
Що вчена дитина.
Раз здибає гуменного
І тому хвалить ся:
„Ого, каже, мій синочок,
Як у школі вчити ся!...
Та і розум, що за розум!
Як тобі, Іване?“
— А мінї то щось не так

Здаєть ся, мій пане!
Бо як би наш панич мали
Розумілу до волі,
Та нічого їм би було
Вчити ся у школі!

SAVOY HOTEL
C. F. HERBERT, владствитель.
MAIN Str. напротив С. P. R.
Станція і вікт \$1.00 денно.
Добрі вина, лікери і цитара.
Для бордигерів все по спеціальних цінах, а для дітей за половину ціни.
Отворено в день і в ночи.
Телефон: GARRY 4458.

Ontario Hotel
858 MAIN STR.
Phone: St. John 605.
Jas. Hennessey, Propr.
Коли хочете вишити велику склянку пива то зайдіть до „ОНТАРІО“. Чисті лікери і добрі цитара, в пуд-рум 12 столів. Добра їда ничлїг.

Edelweiss Brewery
WINNIPEG, ELMWOOD
A. W. Riedle, prop.
Наш Лягер, Ейл і Портер найлучший.
Спробуйте пити Riedle's Beer
Telephone: Main 2987.

Edward L. Drewry
REDWOOD ПИВОВАРНЯ НА
St. John — Winnipeg
Наші вироби самі себе хвалять.
П'яте Drewry's Лягер, Ейл і Портер.
Мінеральні води всім знані.
Telephone: St. John 221.

The Winnipeg Wine Co.
Повідомляємо своїх земляків, що ми є одинокими доставцями краєвої горівки ГАНІШІВКИ. Спробуємо просто з „Radovic, Galicia“ в бочках цікоманих австрійським урядом; на жалне довозимо до дому як найскорше. За кеки не беремо кавці.
До всіх місць в Канаді висилаємо на С. О. D.
The Winnipeg Wine Co.
Phone: MAIN 40
Winnipeg.

The Winnipeg Wine Co.
685 MAIN Str. Winnipeg.
Добре знаний
Склад всякого рода напитоків
B. ЦИММЕРМАНА
673 Main Str. Winnipeg.
Phone: MAIN 2505
Щає на скляці найріжнороднішї і найліпшї напитки в місті.
На жадане висилає на провінцію.

Elliott, Macneil & Deacon
адвокати, повновадники і нотарі заступают в судах кариных і цивільных
Офіс: 316 McIntyre Block
Phone Main 18 & 19 Winnipeg, Man
SUTHERLAND HOTEL
Frank Curry prop. Harry Curtis, Mgr.
Новий, відреставрований і уряджений на європейський план.
Перворядні напитки, великий пуд-рум чесна обслуга. Ціна \$1.50 і вище на день.
Phone St. John 262
Оден олок на північ від С. P. R.

THE SELKIRK HOTEL
Новий і модерний.
T. H. Nesbitt і J. M. Wilson Prop's
Перворядний готель в північнім Вінніпегу. Станція і вікт від \$2.00 і вище на день. Найліпшого сорта напитки буфеті.
802-804 Main st. Phone S. J. 2533

Northern Hotel
Телефон: St. John 290
828-830 Main Str.
Станція і вікт \$1.00 і вище Пиво, горівки і вино. — чесна і совісна обслуга. Наші бартендери говорять по руськи. Вигідний пуд-рум. Заходіть до свого.

Oriental Hotel
Tel. G. 4716 — 700 MAIN str
Дмитро Онуфреїв, власт.
Одинокий Руський Готель в Вінніпегу. Перворядний вікт і кімнати по дуже низьких цінах. Знамениті лікери і пиво, великий пуд-рум. Заходіть до свого.

Dr. J. GERZABEK
 Одиницький Руський Лікар зі Старого Краю в Канаді.
 СПЕЦІАЛІСТ ВІД УСІХ СЛАВОСТИЙ

Приймає хорих дома під ч. 413 SEI, KIRK AVE на розі Salter & Pritchard від год. 1-3 по полудні і від 9-10 вечером. Telephone: St. John 866 як також WINNIPEG, MAN.

МІСЦЕВІ ВІСТІ,

ПОЗІР!

В суботу дня 11. жовтня (октобер) в Queens Theatre, відіграє Укр. драм. тов. Ів. Котларенського перший раз у Вінніпегу гарну народну комедію в 3 діях, з сьпівами і танцями Л. Янчука „ВИХОВАНЕЦЬ“.

ЦІНИ МІСЦЬ: по \$1.00, 75, 50, 35 і 25 центів.

Тікети можна вже купувати в Руській Книгарні, і Укр. Голосі. — В день представлення при касі.

Чистий дохід з представлення приналежить на Укр. Народні цілі.

Злодії увихають ся.

Минувшого тижня, в ночі з п'ятниці на суботу, дістали ся злодії до дому під ч. 304 і 309 Кеннеді ул. і пови тягали з кишень слячячих доматорів всі гроші, які ті поєдали, разом на суму 125 доларів. І так: в А Нікля, інженіра в Т. Т. компанії украли 117 дол., в Б. Форда украли штани і два дол., які находили ся в кишені і в Е. Мейнбурга 7 доларів. Злодіїв ще до тепер не зловлено.

— Гомас Кемпел, мурин, ставив вчора перед судом, на підставі оскарження за уживане опіюм. Т. Кемпела засудили на 25 дол. кари і оплачене коштів. Оскаржили його самі сьпів-льокатори хочаби тим способом ратувати його від сего небезпечного для здоровля уживаня опіюм, яке дуже скоро переходить в наліг.

Підчас голосованя, яке відбулось першого жовтня над ухваленем права на видаток 13 і пів міліона доларів містом Вінніпег на спроваженє води з Шол-Лейк, більшість горожан заявила ся „за“, значить ся наше місто буде мати подостатком води.

Зноваж відкинута справа видатку грошей на розширене публичного шингалю.

Знов ошуканьство.

А. Лотоцький, який перед кількома місяцями, як властатель „Commercial House“ та „Руського Базару“ понятагав багато наших людей на безвартісних годинниках, як продавав по 7 дол. за штуку, допустив ся тепер знов ошуканьства, як корабельний агент. На сьпі-

ку з якимось Левим позабрав він від людей завдатки на шифкарти і з тими грішми пропав без вісти разом зі своїм сьпільником Левим. Коли люди прийшли за шифкартами, застали офіс замкнений, а не могуци діждатись властителя, вибрали на нього „варант“, щоби арештувати, однак було вже запізно, бо поліція не застала вже його дома, ані не могла довідатись, де він подів ся. Говорять, що Лотоцький разом зі своїм сьпільником забрали від людей готових грошей по верх 2000 доларів.

Се повинно бути новою наукою для наших людей, щоби кому будь не вірили, та щоби зі своїми справами не удавались до всяких покутних „бізнесменів“, які тільки чигають на людську працю — а щоби удавались до людей знаних, а ще ліпше до інкорпорованих, та забондованих компаній, як пр. Аллоуей Чемпіон або других, яким можна безпечно поручити свої гроші або передати до перепровадження всякі справи.

Будучий володар Альбанії.

Букарестанські правительственні круги одержали вість, що європейські держави згодили ся на вибір кня. Віда князем Альбанії. Він є сестрінцем румунського короля і служить тепер в пруській війську.

Знесене 1 мая.

Німецькі часописи доносять, що соціальістичні круги не вдоволи з того, що маєне робітничє сьвято нетішуть ся новим успіхом. На загальних зборах центрального комітету зявив оден з бесідників, що невивком буде треба се торжество знесети В 1914 р. буде сьвятковане його 25-літє і по всякій правдо подібности сьвято більше не повторить ся.

Борба польських робітників з Американцями.

Дня 22 м. вечером пришло в Бентон, Іл., до кровавої розправи між Американцями і польськими коньяльняними робітниками. Кількох п'яних поляків, які вертали з забави, замордували на улиці двоє Американців. Се дало почин американській людности міс-

та, щоби на другий день по сповненім морді, всі Польки без ріжницї на улицях міста напастувати і чинно зневажити. Поляки боролися, отже в кількох місцях міста прийшло до кровавої бійки між ними і Американцями. Щоби привернути в місті спокій, муєла на приказ губернатора виступити проти ексцендентів військова залага.

Пожар в Еріксдейл.

В місцевости Еріксдейл, Ман. заняли ся з невідомої причини корчі; від них занялась суха трава і в короткім часі вогонь обняв великий простір прерій, а на вітлійшов до людських осель та спалив будинки двоє фармерів, які ледво всіли утікти з житєм. Вогонь ширить ся далше а доколичні фармари старають ся всіми силами його заусвети та не допустити до дальшого ширеня ся.

Банкротство приватного банку.

В Мікіераке, Пн., збанкрутував приватний банк під назвою „Віктор Бенкінг Компани“ Банкей вже замкнено. Многі нпші люди складали в сїм банку свої ошадности і не один з них понесе страту. Се нова наука для Русинів, щоби своїх грошей не вкладали до яких приватних або кумівських банків, бо такі банки часо банкрутують.

Вовки в Галичині.

З кількох повітів східної Галичини доносять про появу вовків, а в Людківці, польського повіту, розіграла ся тяжка борба настихів з воцичею, яка нападла все на худобу. Ндавно тому кинула ся вона на людей дуже їх поклічила, та на щастя прибігли інші люди і вбили воцичю буками.

Батько тисячий дітій.

В Америці найшов ся такий добродій дітій, що прийняв вже за своїх 300 дітій, а обіцює прийняти ще 700. Розумієсь щодвігодувати таку „родину“, треба не малого кошту, але Американцями байдуже: має багато міліонів, отже побудував окремі дома для своїх дітій, оснував школи, дає їм всякі вигоди і кожду „свою“ дітину бажає вивести в люди. Хочє, щоби покінчили науки університети і т. п., а після його смерти усі міліони будуть поділені рівно між сєю громадку...

Арештоване сьвященника.

Стейтські часописи доносять що панна Шегинська арештувала в Скрентоні руського сьвященника о. Де-

ржируку та ждає від нього 10.000 доларів відшкодованя за Н обдуренета знеслав лене.

Учительська платня

Двоє настихів в посіло-стях Гр. Тіши на Угорціні, покинули сужбу. Коли їх управитель запитав о причину, відповіли, що в теперішних часах не можуть вижити за 800 к., які їм плачено. А вони кромі сего мали й „вікт“. Управитель підвищив їм платню о 100 корон більше, але й сього настихи не прийняли, кажучи, що не будуть служити за „учительську платню“. Дперва, коли їм підвищешо платню на 1200 корон зголосились вони до служби.

А кілько то учителів в Галичині та на Угорціні служити за 800 к.

ЦІНИ ТОРГОВЕЛЬНІ У ВІННІПЕГУ.

Вівторок 7. жовтня.

Пшениця:

1 нортеня	81½ ц.буш.
2 ..	80½ ..
3 ..	78½ ..
4 ..	73½ ..
Ч: 1 ред уінтер	84 ..
Ч: 2 ред уінтер	81½ ..
Ч: 3 ред уінтер	79½ ..
Ч: 4 ред уінтер	..
Овес:	..
Ч: 2 білий	34½ ..
Ч: 3 білий	33½ ..
Ч: 3 Сер. Зах.	33½ ..
Екстра на пашу	34 ..
На пашу ч: 1	33½ ..
На пашу ч: 2	32½ ..
Ячмінь	..
Ч: 3	45½ ..
Ч: 4	42½ ..
Відкинтий	41 ..
На пашу	41 ..
Лен:	..
Ч: 1 Півн.Зах.Сер	1.18 ..
Ч: 2 Сер. Зах.	1.16 ..
Ч: 3 Сер. Зах.	1.02 ..

Потрібно учителя

до школи Мінк Рівер ч. 1154. Науку можна розпочати від 15 Оккобра; плати \$550 річно. Шкільний дієтрікт не великий. Хата коло школи для учителя, 3 милі від стації і стору Україна 4 милі від Сіфтон місточка. По дальші інформації зголоєтесь до P. S. Ogryzlo, sec. treas. Sifton, Man.

П. И. АЛЕХНО.

Русько-Польський заклад фотографічний, повозовий і погребовий, — Автомобілі для винайму, карити і на весіля по \$3.00. Заходіть в потребах до мене на адресу

376 Selkirk ave.
 Телефон: St. John 1794,
 Winnipeg, Man.

ПОЗІР!
ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД
 вина, пива, горівок і всяких других лікерів під назвою „ОРЕЛ“

отворено сими днями на 175 HENRY Ave, в Winnipeg-у

Просимо отже запам'ятати нашу адресу і при нагоді нас відвідати — познакомити ся з нами.

Ми зі своєї сторони будемо старати ся вдоволити всіх наших краянів Русинів, які певно замість підирати чужого, пінуть свого земляка.

Напитки в нас ріжнородні і перворядної знаменитости — зрештою самі се побачите, коли зайдете і спробуете.

На весіля і забави нашим краянам висилаємо замовленя на фарми.

Колиж зайдете, то опісля певно розкажете про нас і своїм знакоми.

Дякуючи наперед за ласкаву панять, остаю

З поважанем
Alexander Roshko.
 175 Henry Ave. Phone Main 1757 Winnipeg, Man.

ВАЖНІ ПОСТАНОВИ ПРИ ПИСІВ КАНАДІЙСЬКИХ ПІВНІЧНО-ЗАХІДНИХ ЗЕМЕЛЬ.

Котра будь особа, що є головою родини, або будь котрий мужина, що має скінчених 18 літ, може взяти гомстед чверть секції, вартісних земель в Манітобі, Саскачевані або Альберті. Аплікант муєть явити ся особисто перед Домініон Ленде агентом, або в місцевого агента дотичного дієтрікту. Впис через заступництво можна полагодити в кожного агента на лаших уелівях, з батьком, матерію сінюм дочкою, братом, або сестрою тогож гомседовця.

Обов'язки: мешкати шість місяців і управляти фарму кожного року 6 місяців протягом 3 літ. Гомстедовець може мешкати девять миль в віддаленю свого гомстеду на фармі, що найменше 80 акровій його поєднаня, або його батька, матери, сина, доньки, брата чи сестри,

В декотрих дієтріктах гомстедовець добрих обставин може купити одну четверту секції, що припірає до його гомстеду. Ціна 3 дол. за акер.

Обов'язки: Мусить мешкати кожного року 6 м-і сьців до 6 літ, почавши від дня взятя даного гомстеду (включючи час, в котрім старати ся треба о патент) виробити 50 акрів.

Гомстедовець, що після прага має в посідагю гомстед в данім дієтрікті.

Обов'язки: Мусить мешкати кожного року 6 місяців через 3 літ виробити 50 акрів і побудувати дім за 300 доларів.

W. W. CORY
 DEPARTMENT OF THE INTERIOR
 OTTAWA, ONT.

КАНЦЕЛЯРІЯ НОТАРІАЛЬНА
Ю. МАЧУЛИ
 ПОЛАГОДЖУЄ СЛІДУЮЧІ СПРАВИ:

Виробляє повнозючія, контракти купні і продажні, предає і купує ґрунта в старім краю, стягає довги і полагоджує всілякі пертракції спадкові.

Полагоджує також всілякі справи тутейші, — як рівнож предає, купує і міняє фарми і війські реальности.

Ю. Мачула перебрав офіс від Тео. Стефаніка.
 Пишіть або приходіть:

GEO. MACZULA
 NOTARY PUBLIC & COMMISSIONER.
 856 Main Str. Phone St. John 1766.

РУСЬКО-НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Dr-a KALICHMAN-a.

Спеціальне ліченє венеричних хоріб (сифіліс, трипер і т. д.), хірургічних, внутрішних, жіночих, очних і ушних хоріб. Найновіше і докляєне ліченє сифіліса методю „606“ професора Ерліха. Ліченє полової безсильности. Ліченє електричною сичюю. Висилаю лікарства на кольонії по одержаню завдатку.

ОФІС І ШПИТАЛЬ
 453 Selkirk Ave. Phone St. John 1772. Winnipeg, Man.

Перший Руський Склад Гуртовий
 товарів поживчих і масарських виробів в Вінніпегу.

На замовленє з контрів висилаємо найлучші масарські вироби, як: ковбаси, шинки, солонина і пр. Найліпші крупні дістанете у нас. Висилаємо провіант на секції по голсейл цілі. Замовленя приймаємо з цілої Канади. По отриманю ордерів і гроший висилаєм замовленя сеччас. Приймаємо всякі фармерські продукти як: сир, масло, яйця, як рів нож кури, свині і пр. Платимо готівкою.

Пишіть сеччас до:
W. CHLOPAN, 590 Burrows Ave. (Chlopans Bldg)
 Telephone: St. John 130 Winnipeg, Man.

УВАГА!

В старім краю залагоджуємо справи нотаріальні і адвокатські. Веї старокраєві процеси перебирає мій брат Д-р Зигмунд Варшавський адвокат в Аєстрії і ми ручимо за солідне перепровадженє.

В Канаді купуємо і продаємо лоти, дома і фарми, продаємо шифкарти на найліпші корабельні лінії до краю і з крає сюдї. Виробляємо асекурації від огню, на жите і др.

Запишіть собі наш адрес!

МІЖНАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ
ЕДВАРД ВАРШАВСЬКІ і Ска.
 НОТАРІ

834 MAIN St. Phones: St. John 1562 & 1664 WINNIPEG, MAN.